Henki & elämä

Jyväskylän seurakunnan lehti 22.1.2016 • numero 1

Puhu sinä äiti, minä toimin

Iänkaiken yhdessä – ja ero

sivu 5

Henki potkii työpäivänä eteenpäin

sivu 6–7

Juicelle Jeesus oli kapinallinen

sivu 16

Pääkirjoitus

Sattumia

Keittiönpöydän ääressä pohditaan tulevaisuutta. Ei suoranaisesti, mutta mutkien kautta. Mietitään perheen yläkoululaisen valinnaisaineita. Kiinnostaako kotitalous, pitäisikö valita kieliä vai lisätä viikkotunteihin liikuntaa.

Nyt tehtävät ratkaisut voivat osoittautua myöhemmin viisaiksi tai vähemmän viisaiksi. Lopulta uranvalinnassa on osuutensa myös sattumalla. Vaikkapa kansanopiston postittaman tiedotuslinjan esitteen muodossa, kuten itselläni.

Elämä on täynnä mitättömiltä tuntuvia sattumia. Jotkut niistä ovat niin mitättömiä, että niitä ei edes rekisteröi. Ja sitten on niitä, jotka myöhemmässä käänteessä näyttäytyvät täysin käsikirjoitetun tarinan kohtauksina. Johdatuksena. Minkä reitin valitsen matkalleni, pysähdynkö yllättäen kioskille, huomaanko lehti-ilmoituksen, seisahdunko satunnaiseen kohtaamiseen. Kaikki vaikuttaa kaikkeen.

Kirkon Ulkomaanavun kehittämä *Peli elämästä* avaa sattumien merkitystä. Lähtökohtana on sellainen mitätön pikku sattuma kuin syntymä. Millaiseen perheeseen, maahan, kylään tai kaupunkiin synnyt, mihin rotuun, kumpaan sukupuoleen. Elämämme askelmerkit määrittyvät pitkälti lähtöruudussa.

Koti-Suomessa elämän ensimetrit ovat erinäköistä riippuen siitä, syntyykö Kainuuseen vai Kauniaisiin. Merkitystä on silläkin, kuuluvatko vanhemmat keskiluokkaan, ovatko työttömiä, ovatko pitkälle koulutettuja vai kouluttamattomia, päihdeongelmaisia vai absolutisteja. Suomen oloissa lähtöruudun eroavaisuuksia on kuitenkin kohtuullisen helppo tasoittaa matkan varrella. Kainuusta ja Kauniaisista pääsee kummastakin käymään kouluja niin pitkälle kuin päänuppi kantaa. Toisaalla voi olla toisin.

Koska yksikään meistä ei voi ottaa omaksi ansiokseen syntymäänsä, kanssamatkustajien lähtöruutuihin on syytä suhtautua ymmärryksellä. Jokainen ponnistaa erilaisilla eväillä ja toisinaan eväiden määrää on matkan edetessä syytä tasata. Luontevinta olisi, että se jolla on isoin leipä, ymmärtäisi jakaa leivästään riittävän usealle. Sekin on silti hyvä muistaa, että niin pientä leipää ei olekaan, etteikö siitä murusia irtoaisi.

Marjo Rönnkvist
päätoimittaja

Henki & elämä

Kannen kuva: Kasperi on liikunnallinen poika, jota epilepsia ei paljon hidasta. Kasperin vieressä äiti Suvi Karhunen.

Kuva: Sami Saarenpää

Kirkkoon liittyneitä oli enemmän kuin moneen vuoteen

SIRPA KOIVISTO teksti
KIRKON KUVAPANKKI/ AARNE ORMIO kuva

Jyväskylän seurakunnan jäsentilastot kirkkoon liittyneiden ja kirkosta eronneiden osalta ovat erittäin myönteisiä. Kirkkoon liittyi viime vuonna 444 uutta jäsentä, kun vuonna 2014 liittyneitä oli 388.

Erityisen ilahduttavaa on eronneiden määrän taittuminen. Toissa vuonna kirkosta erosi yli 2 300 jäsentä, mutta viime vuonna eronneita oli yli tuhat vähemmän eli 1 276. Myös Jyväskylän seurakunnan jäsenmäärä kasvoi. Seurakuntaan kuului viime vuoden lopussa 95 799 jäsentä, joka on 240 enemmän kuin vuotta aikaisemmin.

– Jyväskylän seurakunnan osalta jäsentilastot ovat positiivisemmat kuin kertaakaan viimeisen kuuden vuoden aikana. Liittyjien määrä on noussut selkeästi uudelle sataluvulle, kun heitä on ollut edellisinä vuosina keskimäärin noin 350. Eronneita on viime vuosina ollut keskimäärin runsaat 1 800 ja vuonna 2014 yli 2 300. Viime vuonna eronneita oli huomattavasti vähemmän kuin yhtenäkään viimeisenä kuutena vuonna, iloitsee kirkkoherra **Arto Viitala**.

– Tutkimustenkin mukaan luottamus kirkkoon vahvistui menneen vuoden aikana. Tietysti toiveena on eroamisten määrän pienenemisen vielä tästäkin, mutta kyllä tämän voi nähdä nytkin rohkaisevana signaalina siitä, että seurakunnan toimintaa ja jäsenyyttä pidetään arvossa, Viitala huomauttaa.

Monien seurakuntien tiedot ovat vahvistamatta. Koko kirkon tilastot valmistuvat tammikuussa.

Kirkkoon liittyneet nuoret aikuiset arvostavat kirkon roolia heikompiosaisten puolustajana. Seurakunnat ovat osallistuneet aktiivisesti muun muassa pakolaisten auttamiseen.

Tapetilla

Julmaa peliä tulevaisuudesta

KAARINA HEISKANEN teksti
KIRKON ULKOMAANAPU kuva

Johan löytyi lautapeli! Tämä voittaa jopa senkin, jota pelkäsin lapsena, niin että lopulta kieltäydyin pelaamasta sitä. Joulupukin poro veti siinä rekeä suurena ja mustana ammottavan avannon vierestä. Ruudun numero 18 selitysteksti sanoi: olit varomaton ja putosit avantoon. Palaa lähtöruutuun.

No sehän oli hirveää. Piti aloittaa alusta, ja kohta oli taas uhkana putoaminen samaan avantoon. Ei sopinut pessimistille se peli.

Tämä monta pykälää julmempi lautapeli on Kirkon Ulkomaanavun tuottama *Peli elämästä*. Se muistuttaa, että jo lähtöruudut ovat kovin erilaiset, vaikka kaikkien pelaajien startit ovatkin samassa kehitysmaassa. Pelissä voit syntyä pojaksi koulutetuille keskituloisille vanhemmille, tytöksi köyhille vanhemmille tai pojaksi pakolaisleirissä asuvaan perheeseen. Kouluun pääsy ei takaa onnea, jos opettaja suhtautuu tylysti vähemmistökansallisuuteen kuuluvaan lapseen.

Nuoruus tuo eteen joko jatkokoulutusmahdollisuuksia tai turhautumisen ja yhtä turhautuneen kaveriporukan, jossa radikalisoituminen on hyvässä vauhdissa. Hyvällä onnella siirrät pelimerkkisi ruutuun, jossa on lentokone. Se vie sinut pakolaisleiriltä Eurooppaan ja parhaassa tapauksessa suoraan Tulevaisuus-ruutuun. Huonolla onnella noppa määrää sinut rekrytoijan kynsiin. Hän värvää sinut taistelemaan Syyriaan.

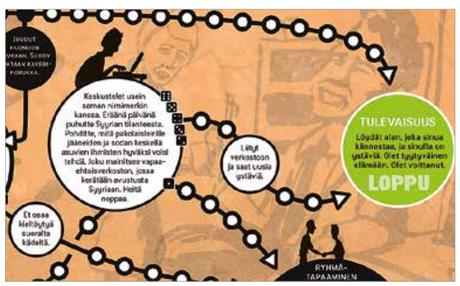

Kirkon ulkomaanavun Peli elämästä sisältää kahdenlaisia loppuja. Toisessa lopussa kuolet taistelussa Syyriassa. Toinen loppu ei ole oikeastaan loppu ollenkaan.

Kirkon Ulkomaanavun Peli elämästä on suunnattu yli 10-vuotiaille, mutta se antaa pohdittavaa aikuisellekin pelaajalle. Tulosta peli www.tekojakampanja.fi/materiaalit/

Ajassa

Pitkän pakkasjakson myötä Jyväsjärven luistelurata saatiin avattua tammikuun puolivälissä. Ulkoliikunnan osalta talvi on ollut haasteellinen nopeiden säävaihtelujen vuoksi. Palveluesimies Markku Kauton mukaan on tärkeää, että ulkoilureitit pidetään hyvässä kunnossa.

Liikuntamahdollisuuksia tasapuolisesti kaikille

Ikä ei rajoita liikunnan harrastamista Jyväskylässä. Erilaisia palveluja on tarjolla kaiken ikäisille, sanoo palveluesimies Markku Kautto Jyväskylän kaupungin liikuntapalveluista.

SIRPA KOIVISTO
teksti ja kuva

Millainen talvi on ollut tähän asti liikuntapalveluiden näkökulmasta?
Ulkoliikunnan osalta talvi on ollut haasteellinen. Lämmin, lumeton alkutalvi on aiheuttanut sen, että perinteisten talvilajien, kuten hiihdon ja luistelun harrastuspaikkoja ei ole saatu käyttökuntoon toivotulla tavalla. Hiihtämään on päässyt ainoastaan Ladun Majan suunnalla ja Laajavuoren ensilumenladulla. Luistelumahdollisuus on ollut ainoastaan tekojääradoilla.

Toiveissa on, että pääsemme ajamaan maastoonkin latuja. Samoin nyt pakkasten tultua olemme päässeet jäädyttämään luonnonjääratoja, joista suurin osa onkin jo käyttökunnossa.

Talvet eivät ole enää entisenlaisia. Miten se on vaikuttanut työhön liikuntapalveluissa?
Talviliikuntapaikkojen hoito on haasteellista muun muassa nopeiden säävaihteluiden vuoksi.

Liikuntapalveluissa pyritään siihen, että henkilöstö pystyy työskentelemään monissa eri työtehtävissä ja liikuntapaikoissa aina tarpeen mukaan. Tänäkin talvena latuhenkilöstöä on toiminut luistinratojen jäädytystehtävissä sekä liikuntapaikkojen kunnostustehtävissä.

Miten ihmisten liikkuminen on talvella muuttunut, kun aina ei ole lunta tai jäätä tarjolla?
Ihmiset ovat siirtyneet osittain kevyenliikenteen väylille sekä sisäliikuntapaikoille, esimerkiksi kuntosaleille ja uimahalleihin.

Saatteko paljon palautetta liikuntapaikkojen kunnossapidosta?
Saamme melko runsaasti palautetta liittyen liikuntapaikkojen kunnossapitoon. Saamamme palaute on sekä positiivista että negatiivista. Positiivista palautteissa on ollut se, että entistä enemmän palautetta annetaan rakentavassa hengessä.

Kaipaatko vapaaehtoisia liikuntapaikkoja hoitamaan?
Mielestäni liikuntapaikkojen hoito on pääsääntöisesti syytä säilyttää ammattihenkilöstön vastuulla. Vapaaehtoisten työpanos on syytä suunnata itse toiminnan järjestämiseen eli urheiluseurojen ja muiden järjestöjen avuksi.

Millaisiin liikuntapalveluihin pitäisi Jyväskylässä satsata enemmän?
Perusliikuntapaikkoihin, sellaisiin mitkä ovat asuinalueiden läheisyydessä ja helposti tavoitettavissa. Hyvä esimerkki tällaisesta on Keljonkankaan lähiliikuntapaikka. Samoin on tärkeää, että ulkoilureitit pidetään hyvässä kunnossa.

Onko liikuntapaikkoja kaikenikäisille vai onko jokin ikä katveessa?
Mielestäni ikä ei rajoita liikunnan harrastamista Jyväskylässä, liikuntapalveluja on tarjolla aina lapsista seniori-ikäisiin saakka.

Suositaanko Jyväskylässä harrastajia vai kilpailijoita?
Jyväskylässä pyritään takaamaan niin harrastajille kuin kilpaurheilijoillekin hyvät harjoittelumahdollisuudet tasapuolisesti. Molemmat ryhmät ovat yhtä tärkeitä.

Pitäisikö vapaa-ajan liikkumisen olla halpaa tai peräti ilmaista?
Perusliikunnan pitää ehdottomasti olla kuntalaisille ilmaista. Erikoisliikuntapaikkojen hinnat pitäisi saada pysymään kohtuullisina. On huolehdittava siitä, että liikuntapaikkojen hinnat eivät tule kenellekään harrastamisen esteeksi.

Mikä on työssäsi haastavinta?
Tehtäväkentän laajuus, tosin se on myös motivoivaa.

Kaipaatko kunnon talvia?
Kyllä.

Mikä on erikoisin muistosi talvisäähän liittyen?
Esimerkiksi se, että vielä muutama viikko sitten joulun aikaan Jyväskylän seudulla oli mahdollista harrastaa uistelua.

Hiihto vai retkiluistelu?
Retkiluistelu.

Mikä on oma lempilajisi ulkoliikunnassa?
Jääpallo katsomosta katsottuna ja pyöräily itse harrastettuna, Jyväsjärveä ja Palokkajärveä ympäri ajaen.

Asteikolla 1-10, kuinka innokas liikkuja olet itse?
8

Mikä on suosikkipaikkasi Jyväskylän liikuntapaikoista?
Minulla ei ole vain yhtä suosikkia. Kaikki liikuntapaikat ovat yhtä tärkeitä, niin työni kuin harrastuksieni kautta.

Päivitä osoitteesi vuodenvaihteessa

Henki & elämä -lehti jaetaan maksutta jokaiseen jyväskyläläiseen kotiin. Poikkeuksen tekevät taloudet, jotka ovat kieltäneet mainosjakelun – niihin lehteä ei voida jakaa.

Moni jyväskyläläinen on mainosjakokiellosta huolimatta halunnut *Henki & elämä* -lehden. Lehti on postitettu heille osoitteellisena. Jyväskyläläisille osoitteellinen lehti on ilmainen, ulkopaikkakuntalaisille vuosikerta maksaa 30 euroa.

Lehden osoiterekisteri päivitetään aina vuodenvaihteessa. Jos siis tahdot lehtesi myös tänä vuonna osoitteellisena, ilmoita siitä meille tammikuun aikana. Voit päivittää tietosi joko sähköpostitse anneli.ijas@evl.fi tai puhelimitse 040 5350 324.

Lehdellä on useita jakelupisteitä eri puolilla kaupunkia. Lista jakelupisteistä on seurakunnan nettisivuilta www.jyvaskylanseurakunta.fi.

Puita kaadetaan lisää Vanhalla hautausmaalla

Puiden kaato Jyväskylän seurakunnan Vanhalla hautausmaalla jatkuu. Tammi-helmikuun aikana kaadetaan 17 lehmusta. Kannot jyrsitään ja paikat siistitään myöhemmin keväällä hautojen kunnostuksen yhteydessä. Kaadettujen lehmusten tilalle istutetaan uudet taimet syksyllä.

Lehmusten kaadon yhteydessä kaadetaan myös yhdeksän koivua, jotka on tutkimuksissa todettu lahoiksi. Uudet koivut istutetaan syksyllä.

Puustoa uudistetaan Vanhalla hautausmaalla vaiheittain vuoteen 2018 asti. Kaksi vuotta sitten hautausmaalla kaadettiin 32 lehmusta, 11 koivua ja yksi sembramänty. Kaatotöiden perusteena on vuonna 2012 tehty puuston kuntokartoitus.

Kirkoissa käytiin joulunaikaan ahkerasti

Jyväskylän seurakunnan adventin ja joulunajan kirkkotilaisuudet vetivät jälleen runsaasti kävijöitä. Jumalanpalveluksissa osallistujia oli lähes 15 000 sekä lasten ja nuorten tilaisuuksissa, muun muassa päiväkotien ja koulujen jouluhartauksissa, lähes 10 000.

Myös Kauneimpien joululaulujen sekä joulukonserttien suosio on säilynyt vuodesta toiseen. Kauneimmat joululaulut -tilaisuuksia oli noin 70 ja konsertteja kirkoissa järjestettiin yli 30. Yhteensä nämä tapahtumat keräsivät lähes 10 000 osallistujaa.

– Kävijöiden korkea määrä niin jumalanpalveluksissa kuin musiikkitilaisuuksissa kertoo siitä, että kirkolla on selkeästi tarjota jotakin sellaista, joka on ihmisille merkityksellistä. Ilahduttavaa on myös se, että tilaisuuksia oli mukana paljon lapsiperheitä, arvioi kanttori **Jukka Hassinen**.

Matalan kynnyksen Raamattuun tutustumista

Korpilahdella on innostuttu tutkimaan Raamattua totutusta poikkeavalla tavalla. Seurakunnan tiloissa kokoontuvan raamattupiirin sijasta pyhän kirjan teksteihin tutustutaan nyt Facebookissa.

SIRPA KOIVISTO teksti
KIRKON KUVAPANKKI/ SANNA KROOK kuva

Luetaan Raamattua -ryhmä on toiminut Facebookissa parin kuukauden ajan. Vastaanotto on ollut innostunut, sillä pienessä ajassa ryhmään on liittynyt mukaan lähes sata jäsentä. Ryhmän ylläpitäjänä toimii Korpilahden aluekappalainen **Marjut Haapakangas**, jonka mukaan toiminta on jatkoa syksyllä alueseurakunnassa järjestetylle Alfa-kurssille.

– Moni Alfa-kurssille osallistunut oli innostunut jatkamaan *Raamatun* tutkimista. Minusta tuntui, että jätän ryhmän heitteille, jos en keksi jotakin, ja niin syntyi ajatus Facebookissa toimivasta raamatturyhmästä.

Haapakangas korostaa, että kyseessä on ryhmä, jossa pyritään keskustelemaan *Raamatusta* ymmärrettävällä kielellä pyrkimättä liian korkealentoiseen teologiseen keskusteluun.

– Toivon, että keskustelua voisi käydä rennolla otteella ja huumorillakin höystettynä.

Monelle *Raamattu* on yhä vieras ja vähän vaikeakin kirja luettavaksi. Facebook-ryhmän kautta Haapakangas toivoo, että mahdollisimman moni tarttuisi *Raamattuun* ja tutustuisi siihen pienin askelin.

Facebookissa tapahtuva keskustelu ei ole aikaan ja paikkaan sidottu. Päivityksiin voi tutustua silloin, kun se itselle parhaiten sopii, kukin omaan tahtiinsa. Mukana oleminen ei myöskään vaadi aktiivista osallistumista.

– Huomaan, että päivityksiä seurataan, vaikkei niitä kommentoida, mutta sekin riittää, Haapakangas sanoo.

> Toivon, että keskustelua voi käydä rennolla otteella ja huumorillakin höystettynä.

Tällä hetkellä Luetaan Raamattua -ryhmässä on aiheena *Filippiläiskirje*. Se on yksi Haapakankaan lempikirjoista *Raamatussa*.

– Filippiläiskirje on minulle ilon kirja. Vaikka se on lyhyt, siinä kehotetaan iloitsemaan lukuisia kertoja.

Päivityksiä Haapakangas tekee sivulle oman aikataulunsa mukaan.

– Teen avauksia ja heitän kommentteja ja yritän välillä myös provosoida keskustelua. Ryhmässä keskustellaan myös siitä, mikä on elämässä kantanut, mitä omaan elämään sopivia arvoja ja jakeita kukin ryhmäläinen on *Raamatusta* löytänyt.

Seuraavaksi käsittelyyn on tulossa *Johanneksen evankeliumi*. Jossakin vaiheessa on tarkoitus tarttua myös *Vanhan Testamentin* kirjoihin.

– Facebook-ryhmän kautta olen voinut syventää ja laajentaa omaa *Raamatun* tutkimusta. On mielenkiintoista kuulla, miten joku teksti on puhutellut ryhmäläisiä jossakin elämänvaiheessa ja mitä siitä on voinut oppia. Ylläpitäjänä haluan antaa oikeanlaista tietoa ja kertoa myös tekstien taustaa.

Facebookissa kokoontuva raamatturyhmä on yksi tämän ajan mahdollisuuksista innostua *Raamatun* lukemisesta. Haapakankaan mukaan yksittäiset Alfan tapaiset raamattukurssit haastavat työntekijöitä pohtimaan, miten innostusta *Raamatun* tutkimiseen voisi jatkaa.

– Kurssin jälkeen täytyy olla jotakin muuta, joka vastaa seurakuntaelämän toiveeseen, Haapakangas toteaa.

Facebook-ryhmän lisäksi Korpilahdella on tulossa **Mika Lahtisen** vetämä viiden kerran Raamattusukellus, jossa *Raamatun* teksteihin pureudutaan draaman kautta. Haapakangas on myös innostunut maailmalla suositusta Bible Journaling -ilmiöstä, jossa *Raamatun* tekstejä pohditaan visuaalisin keinoin muun muassa piirtämällä. Tätä tarkoitusta varten on oma *Raamattu*, jossa on leveämmät marginaalit tekstien kommentointia ja piirtämistä varten.

– Tämäkin antaa aivan uusia mahdollisuuksia *Raamatun* tutkimiseen ja vie kohti Kristusta, Marjut Haapakangas sanoo.

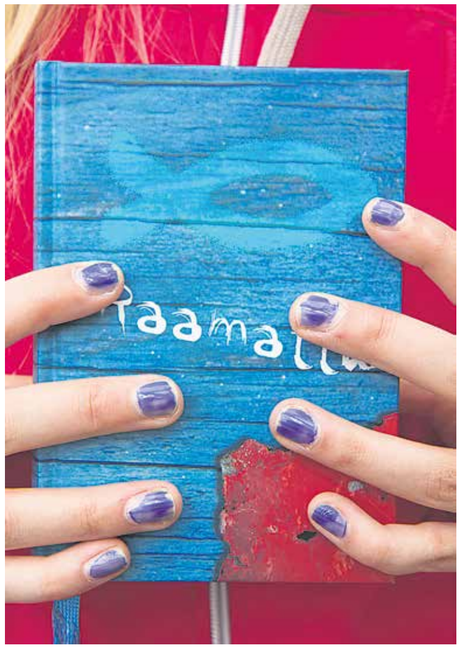

Facebookissa toimiva Luetaan Raamattua -ryhmä avaa uudenlaisia mahdollisuuksia Raamatun tutkimiseen.

Luetaan Raamattua -ryhmä Facebookissa. Jos haluat liittyä ryhmään, pyydä ylläpitäjää liittämään sinut jäseneksi.

Hengissä

Matt. 20: 1-16
Jeesus sanoi: "Taivasten valtakuntaa voi verrata isäntään, joka aamulla palkkasi työmiehiä viinitarhaan denaarin päiväpalkalla. Kolmannella tunnilla hän lähti ulos ja näki, että torilla seisoi miehiä. 'Menkää tekin viinitarhaan, maksan sen, mitä kuuluu maksaa.' Kuudennen ja yhdeksännen tunnin aikaan hän teki samoin. Kun hän meni ulos yhdennellätoista tunnilla, hän näki joutilaita ja kysyi: 'Miksi seisotte toimettomina?' 'Kukaan ei ole palkannut meitä', he vastasivat. Hän sanoi miehille: 'Menkää tekin minun viinitarhaani.'

Illalla viinitarhan omistaja sanoi tilanhoitajalleen: 'Kutsu työmiehet ja maksa palkka, viimeksi tulleille ensin ja ensimmäisille vasta sitten.' Ne, jotka oli palkattu yhdennellätoista tunnilla, saivat denaarinsa. Ensiksi palkatut luulivat saavansa enemmän, mutta saivat denaarin. He nostivat metelin: 'Viimeksi tulleet tekivät työtä tunnin, ja annat heille saman kuin meille, jotka olemme kantaneet päivän kuorman ja helteen.' Isäntä sanoi: 'Enhän minä tee sinulle vääryyttä. Emmekö sopineet denaarista? Tahdon maksaa viimeksi tulleelle saman kuin sinulle, ja kai saan omallani tehdä mitä haluan? Katsotko sinä karsaasti sitä, että minä olen hyvä?'

Näin viimeiset tulevat ensimmäiseksi ja ensimmäiset viimeisiksi."

Paikallinen sopiminen oli epäreilu

Aika epäreilu palkkapolitiikka viinitarhan isännällä. Yksi denaari, teitpä töitä koko päivän tai yhden tunnin. Oliko inhimillistä hermostua, kun toinen sai saman palkan pienemmällä työllä?
Minua ainakin ottaisi päähän, jos itse olisin tehnyt töitä kellon ympäri ja toiset vain tunnin verran, mutta palkka olisi sama. Toisaalta vertauksen isäntä teki juuri niin kuin oli luvannut, maksoi sovitun summan. Isännän näkökulmasta hänellä on oikeus maksaa viimeiseksi tulleille sen verran kuin hän halusi.

Ketä isäntä palkkasi töihin? Miksi ulkona seisoskeli miehiä jouten?
Jeesuksen vertaus osoittaa, että työttömyys ei ole mikään uusi juttu. Päivätyöläisen osa oli vielä karumpi kuin nykypäivän pätkätyöläisen: ehkä tänään on töitä, ehkä ei. Ja vaikka tänään olisi, niin huomisesta ei tiedä kukaan.
Kaikille ei riittänyt töitä, joten osa jäi toimettomaksi, vaikka kuinka olisi halunnut tehdä töitä ja ansaita päivän elannon.

Mikä puhuttelee sinua tässä tekstissä eniten?
Isäntä otti viinitarhaansa nekin, jotka eivät kenellekään olleet kelvanneet työntekijöiksi. Ja että välillä armo sekoittaa ihmisen konseptit aivan täysin ja sotii oikeudenmukaisuutta vastaan.

Päivän teema on ansaitsematon armo. Mitä teksti kertoo armosta?
Taivasten valtakuntaan ovat tervetulleita kaikki, oli oman elämän ansioluettelo kuinka kurja tai komia tahansa. Taivasten valtakuntaan ei päästä hyvillä teoilla vaan vastaamalla myönteisesti Jumalan kutsuun tulla mukaan.

Entä ihmisten vastaanottokyvystä? (Siis armon vastaanottokyvystä?)
Ei se aina ole helppoa ottaa vastaan jotain mitä ei todellakaan ole ansainnut. Tai katsoa vieresta, kun toinen armahdetaan jostain, mistä et itse tahtoisi toista armahtaa.

Näin viimeiset tulevat ensimmäisiksi ja ensimmäiset viimeisiksi. Mitä tämä Jeesuksen viesti tarkoittaa?
Taivaaseen ei kukaan voi rakentaa tikapuita pyhillä teoilla. Ja Lutheria lainaten myös toisinpäin: Jumala estää meitä kaikesta epätoivosta kieltäen pitämästä itseämme toisia pyhiä halvempana.

Miten jokainen voisi toteuttaa ekumeniaa omassa elämässään?
Pitämällä mielessä sen, että meidät kaikki, tunnustuskuntaan katsomatta, on kutsuttu julistamaan Jumalan hyviä tekoja tässä kaupungissa ja tässä maassa. Meitä kutsutaan rukoilemaan toistemme kanssa ja toistemme puolesta.

Rukousviikon teemana on vieraanvaraisuus. Aika ajankohtainen teema juuri nyt?
Viime kuukausien tapahtumat muistuttavat meitä siitä, että Jeesuksen opetusten mukaan muukalainenkin on meidän lähimmäisemme. Me olemme kaikki samassa veneessä: jos vene alkaa vuotaa yhdestä kohtaa niin lopulta kaikkien sukat kastuvat.

Sunnuntai 24.1. ”Ansaitsematon armo”. Kristittyjen ykseyden rukousviikko
Vaajakosken kirkossa saarnaa pastori Hanna Koli. Messu alkaa klo 10.

Ero rikkoo myös vanhan sydämen

Yli 50-vuotiaiden avioerot ovat lisääntyneet huomattavasti. Ikääntyneiden avioero on kuitenkin edelleen tabu.

MINNA HEINI teksti
HOLGER kuva

Iäkkäillä on korkea kynnys erota. Takana on usein vuosikymmeniä kestänyt liitto, johon on alun perin sitouduttu loppuelämäksi.

Tilastot kuitenkin kertovat, että avioerot ovat selvästi lisääntyneet yli 50-vuotiaiden keskuudessa. Tilastokeskuksen mukaan nykyään avioliitosta eroaa vuosittain keskimäärin 2800 yli 50-vuotiasta pariskuntaa. Luku on kaksinkertaistunut viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana.

Pelkästään Jyväskylässä eroaa vuosittain keskimäärin 140 yli 50-vuotiasta naista ja miestä. Yksi heistä on **Anja**, eläkkeellä oleva isoäiti.

– Parisuhteeni oli pitkä, yhteensä kolmisenkymmentä vuotta. Omat perhearvoni olivat vahvat, mutta erotessamme noin seitsemän vuotta sitten tuo arvomaailma mureni, Anja kertoo.

Ikääntyessä elämä tuo muutoksia. Lapset aikuistuvat ja muuttavat pois kotoa, on aika siirtyä eläkkeelle, taloudellinen tilanne muuttuu ja terveyskin saattaa pettää. Kun eteen tulee lisäksi avioero, ollaan jo hyvin haastavassa tilanteessa.

– Itselleni haastavinta oli oman itsensä ja oman tiensä löytäminen uudelleen ilman parisuhdetta. Tuntui, että kaikkeen muuhun oli mahdollista jollain tavalla varautua, mutta avioeroon ei. Minulle avioero oli elämän kriisi, joka aiheutti sekä taloudellisen että henkisen konkurssin, toteaa Anja.

Ero rikkoo tutuksi ja turvalliseksi muodostuneen arjen. Muutoksesta selviytyminen on usein pitkä ja monella tavalla raskas tie. Anja on kuitenkin kokemuksiensa kautta osoittanut, että erosta voi selvitä.

– Minä en missään vaiheessa suostunut siihen ajatukseen, että elämäni olisi nyt eletty, tai että uudelleen aloittaminen ei olisi enää mahdollista. Tein paljon töitä oppiakseni pärjäämään yksin, ja rakentaakseni itsestäni vahvemman. Se oli pitkä prosessi, ja se vaati paljon puhumista, tiedonhakua ja vastuuta omasta itsestä, Anja kertoo.

– Ero muutti minua paljon. Toisaalta vuosien mittaan huomasin, että maailma tuli avarammaksi, ja oma olokin oli vapautuneempi. Olen tänä päivänä erilainen nainen. Erilainen siinä mielessä, että olen löytänyt itseni eri muodossa kuin mitä aiemmin olin.

Vaikka vanhempien ikäluokkien avioerot ovat lisääntyneet, niistä ei useinkaan puhuta julkisesti. Siksi vanhemmalla iällä eronneelle on huojentavaa kuulla, että on muitakin samassa tilanteessa olevia. Myös Anjalle vertaistuki oli tärkeää.

– Sain jonkin verran ammattiapua. Huomattavan tuen sain kuitenkin muilta samassa tilanteessa olevilta naisilta ja miehiltä. Omat läheisimmät ystävät rohkaisivat puhumaan, ja osoittivat, että minulla on oikeus saada tukea tilanteeseeni, Anja listaa.

– Vertaistuesta saa paljon voimaa, sillä samassa tilanteessa olevien kanssa uskaltaa avautua tilanteestaan. Jo siitä on iso apu, että pääsee puhumaan, Anja jatkaa.

Vaikka ero ja siitä selviytyminen on jokaisen henkilökohtainen prosessi, Anjalla on muutamia neuvoja muille eronneille.

– Mennyt on mennyttä, eikä sitä voi enää muuttaa. Tärkeää on muistaa, että nyt tehdään tulevaisuutta.

Anja toimii Jyväskylässä helmikuussa käynnistettävän eroryhmän toisena ohjaajana, vapaaehtoisena vertaisohjaajana. Toisena ohjaajana toimii perheneuvoja. Eroryhmä on osa Eläkeliiton Erosta eheäksi -toimintaa, joka tarjoaa tukea yli 50-vuotiaana eronneille. Toimintaan sisältyy sopeutumisvalmennuskursseja, sekä tukihenkilö- ja vertaisryhmämuotoista tukea. Keskeisenä tavoitteena on tarjota eronneille tukea muuttuneeseen elämäntilanteeseen sopeutumisessa.

– Oma ero tulee aina olemaan osa minua, mutta prosessini on jo niin pitkällä, että pystyn toimimaan rinnallakulkijana jollekin toiselle. Minulle on henkilökohtaisesti tärkeää käyttää omaa kokemustani hyödyksi, toimia kokemuksen ja arjen asiantuntijana. Siinä mielessä ohjaajana olo vahvistaa myös itseä.

Anja kehottaa hakemaan rohkeasti apua tilanteeseensa.

– Jokaisella meistä on lupa ja oikeus käsitellä omia asioita, ja saada niihin tukea. Kannattaakin rohkeasti tulla mukaan ryhmään. Eteenpäin, sanoi mummo lumessa.

Kirjoittaja on Eläkeliiton suunnittelija

Tiesitkö?

Vertaistuki antaa voimaa

- Erosta eheäksi -eroryhmä yli 50-vuotiaana eronneille Jyväskylässä maanantaisin 1.2.–4.4. klo 16.30–18.30.
- Lisätiedot ja eroryhmään hakeminen: Perheneuvoja Sirpa Salo, ma klo 8–11 p. 040 182 5770, ma–pe klo 14–14.30 p. (014) 334 7800 tai sirpa.salo@evl.fi.
- Eroryhmän toteuttavat yhteistyössä Eläkeliitto ry:n Erosta eheäksi -toiminta ja Jyväskylän seurakunnan perheasiain neuvottelukeskus.

Kolumni

Hyvästit istuvalle pullantuoksukirkolle

Olen juuri palannut Kuortaneen Urheiluopiston arkeen Kasvatuksen päiviltä Jyväskylästä. Kasvatuksen päivät ovat olleet jo yhdeksän vuotta perinteinen aloitus uudelle vuodelle ja uudelle työinnolle ja -ilolle. Päivien aikana pidin keppijumppia, ohjattua venyttelyä, hieroin muutamat hartiat ja kerroin liikunnan ilosanomasta osana seurakunnan työntekijän arkea.

Minä olen liikuntapappi. Tämä tarkoittaa yksinkertaisuudessaan sitä, että saan työssäni liikuttaa, kannustaa liikkumaan ja olla pappi, seurakunnan ja Kristuksen kirkon paimen. Työskentelen Kuortaneen urheiluopistolla ja virkani on Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulissa.

Tässä sinulle muutamia hyväksi koettuja tapoja työarkesi liikunnallistamiseen. Kaikki eivät kaipaa lisää liikettä työpäiväänsä, mutta suurin osa istuu liikaa päivän aikana. Liiasta istumisesta on vakavia terveyshaittoja, eikä illalla tehty tunnin kävely riitä, jos muuten päivä menee istuessa. Nouse aina tuolista, kun puhelin soi työhuoneessasi. Venytä rintalihakset työhuoneesta lähtiessäsi oven suussa. Laita aktiivisuusrannekkeeseen tai puhelimeen tunnin välein hälytysääni, joka kehottaa jaloittelemaan. Käy täyttämässä esimerkiksi vesipullosi. Tarkista ryhtisi säännöllisesti. Ovatko hartiasi painuneet eteen ja onko alaselkäsi liian notko? Tee ryhtiharjoituksia päivittäin oikaisemalla selkääsi. Pidä seisovia palavereita, kokouksia ja tapaamisia. Suurin osa työasioista voidaan jutella seisten. Hyödynnä lähiluontoa enemmän. Mitkä työmuodot voidaan viedä pihalle?

Voimavararepussamme on paljon asioita. Pelkkä fyysinen kunto ei vielä riitä, mutta se edistää kokonaisvaltaista terveyttäsi ja auttaa sinua varmasti jaksamaan paremmin. Huolehdimme työssä niin paljon toisista ihmisistä, työvälineistä ja kaikesta – miksi emme aina osaa huolehtia itsestämme ja vaalia omaa terveyttämme?

Kirkon työntekijänä en halua ajatella omasta työnantajastani, että se nähdään istuvana ja pullantuoksuisena tässä yhteiskunnassa, jossa tuki- ja liikuntaelinsairauksia on aivan liikaa ja kakkostyypin diabetes todellinen uhka kansanterveydelle. Ole rohkeasti se, joka kannustaa itsensä ja ympärillä olevat ylös tuolista – meidät on luotu liikkumaan!

Eeva-Liisa ”Epsu” Helle-Lahti
Liikuntapappi

Tänään rukoilen

Enkelten suojelua rakkailleni

Ilman rukousta elämä olisi toivotonta. Kiitos siis rukouksen mahdollistamasta toivosta.

Pyydän rukouksessani Jeesuksen siunausta ja enkelten suojelua kaikille rakkailleni. Erityisesti kahden jo aikuisen tyttäreni elämään pyydän Taivaan Isän johdatusta.

nainen, 57

Työ tarvitsee hyvää henkeä

Juha Tanska uskoo, että hengellisyydellä voi olla annettavaa työssä jaksamiselle ja työpaikan ihmissuhteisiin.

JANNE KÖNÖNEN teksti
LOOZRBOY kuva

Tiedäthän tunteen, kun olet huomaamattasi tehnyt jotain mielekästä ja kadottanut kaiken muun ympäriltäsi. Jokin mielenkiintoinen on imaissut ja ”aika on kulkenut kuin siivillä”.

Toisaalta työ voi olla myös tahmeaa, pitkäveteistä ja epämiellyttävää. Pitkäaikainen työn mielekkyyden kadottaminen voi johtaa työuupumukseen, jolloin kaikki motivaatio ja jaksaminen katoavat.

Työhyvinvoinnista on puhuttu ja kirjoitettu viimeisten vuosikymmenten aikana paljon, mutta harva on uskaltanut yhdistää työssä jaksamiseen hengellisyyttä. Hengellisyyshän kuuluu kirkkoon, kauas normiarjesta ja -työstä.

Haminan seurakunnan kirkkoherra **Juha Tanska** kuitenkin väittää, että työpaikkahengellisyys on mahdollisuus. Se auttaa jaksamaan työelämän arjessa ja paineissa, mikäli se ymmärretään oikein ja rakentavasti.

Tanskan mukaan työpaikkahengellisyys voi edesauttaa syvemmän suhteen luomista toisiin ihmisiin ja varsinkin hengellisyyttä ilmentävillä työpaikoilla suhteen ylläpitämistä Jumalaan.

– Konkreettisesti se tarkoittaa suhdetta toiseen. Suhteessa oleminen merkitsee työtovereiden ja asiakkaiden arvostavaa kohtaamista ja hengellisyyttä ilmentävillä työpaikoilla, kuten seurakunnassa, suhteen hoitamista tuonpuoleiseen, Tanska tarkentaa.

– Jälkimmäisestä esimerkkinä voivat olla vaikkapa työpaikkojen Kauneimmat joululaulut -tilaisuudet tai seurakunnista tutut työkauden aloittamiset yhteisellä messulla.

Koska tavallisilla työpaikoilla työskentelee eri uskontojen ja aatemaailmojen edustajia ateisteista lestadiolaisiin, ei työpaikkahengellisyys voi olla sama asia kuin uskon harjoittaminen omassa seurakunnassa tai muuten oman yhteisön kesken.

Tanskan mukaan kyse on enemmän työpaikan myönteisestä suhtautumisesta siihen, että ihmisellä voi olla muitakin tarpeita kuin materialistisia. Ihminen on perusolemukseltaan uskonnollinen, ja tämän myös työyhteisö voi halutessaan ottaa huomioon.

– Työtiloihin voidaan järjestää tietty paikka hiljentymiselle, rukoukselle tai meditaatiolle, mutta vieraanvaraisuuden periaatetta noudattaen tila voi olla avoin erilaisille katsomuksille. Erikseen ovat tietysti tunnustukselliset työyhteisöt, seurakunnat ja yhdistykset tai järjestöt, joissa on sitouduttu jo työhön tullessa yhteiseen viitekehykseen.

Suomessa yhteisöjen tarve hengellisyyteen nousee konkreettisesti pintaan yleensä vain kuolemantapausten yhteydessä. Haminan kirkkoherra arvelee tämän johtuvan siitä, että kriisien ja hengellisyyden yhteys suomalaisessa kulttuurissa on osa yhteistä kulttuurista muistia.

– Historian kulku on ollut varsin ankara täällä asuville. Usko on antanut lohtua ja turvaa hädän keskellä läpi vuosisatojen. Kristillinen usko antaa sanoja sekä yhteiselle että yksityiselle kriisin ja surun kokemukselle. Lisäksi kokemukseni mukaan kirkon työntekijöiden ammattitaitoon varsinkin kuoleman kohtaamisessa luotetaan varsin laajasti.

> Jokainen meistä tarvitsee virheitä tehtyään ymmärrystä ja lempeää armollisuutta

Seurakunnalla voisi Tanskan mielestä olla annettavaa työpaikkojen arkeen muulloinkin kuin kuolemantapauksissa.

– Kirkon yhteiskunnalliselle työlle on kertynyt vuosikymmenten kokemus läsnäolosta työpaikoilla. Yksi kokemus on edelleen se, että emme mene työpaikoille lähetystehtävässä, vaan rinnalla kulkijoina. Kohtaamme siellä myös monia kristittyjä. Ja työntekijöinä opimme työtä tekevien kokemuksista samalla itsekin.

Vaikka monissa työpaikoissa raha on korostunut arvo, on yllättävää, että erilaisten tutkimusten mukaan yritysten ja yhteisöjen tulos pikemminkin paranee silloin, kun työyhteisössä tavoitellaan syvempiä arvoja.

– Sitoutuminen rahaa syvempiin arvoihin näyttää lisäävän yrityksen ja yhteisön kokonaisarvoa. Mutta hengellisyys ei ole oikotie välttää huonon liike-idean, työhyvinvoinnin laiminlyöntien tai taitamattoman taloudenpidon seurauksia, Tanska muistuttaa.

Kirkkoherra on toimittanut yhdessä **Marjaana Kanervan** kanssa viime syksynä julkaistun *Työ ja Henki – avaimia henkiseen ja hengelliseen työhyvinvointiin* -kirjan (Kirjapaja). Siinä yhdeksi toimivaksi työn ja hengellisyyden yhdistelmäksi nostetaan yllättäen irlantilainen rockyhtye U2.

Mitä suomalainen työkulttuuri voisi oppia rockin superkokoonpanolta?

– Myönteisyyttä. Sen kokemuksen vahvistamista, että omalla tekemisellä, vaikka pieneltä näyttävällä, on merkityksensä kokonaisuudelle, Tanska muistuttaa.

U2 on toisin sanoen esimerkki yhteisöstä, joka ei piilota hengellistä vakaumustaan, vaan toimii sen pohjalta paitsi musiikin, myös monenlaisen auttamis- ja vaikuttamistyön kanavana. Keulakuva **Bono** on tuonut haastatteluissa usein esille uskonsa **Jeesukseen** ja samalla pitänyt esillä kolmannen maailman köyhien asiaa.

Jos irlantilainen bändi on liian kaukaa haettu esimerkki hengellisyyden ja yhdessä tekemisen yhdistelmästä, löytyy Suomestakin yrityksiä, joissa hengelliset arvot näyttävät vaikuttavan positiivisesti työhön.

– Eräs esimerkki on maailmankuulu iisalmelainen kaiutinvalmistaja Genelec, jonka perustaja on kertonut perustavansa arvonsa lempeään kristillisyyteen. Yhtiö vakuuttaa pitävänsä vaikeassakin taloustilanteessa huolta työntekijöistään.

Julkisuudessa hengellisyyden läsnäolosta työyhteisöjen arjessa puhutaan hyvin vähän. Tanskan mukaan varsinkin johtotehtävissä olevien henkilöiden odotetaan Suomessa antavan yleensä pelkkiä teknisiä ratkaisuja ongelmiin.

– Ihminen on kuitenkin monimutkainen kokonaisuus, jonka elämän jokainen osa-alue, myös hengellinen ja uskonnollinen puoli, vaikuttaa hänen panokseensa työntekijänä.

– Tarvitsisimme sellaista henkeä työpaikoilla, jossa otetaan huomioon elämänmuutosten hitaus ja se, että jokainen meistä tarvitsee virheitä tehtyään ymmärrystä ja lempeää armollisuutta, Haminan kirkkoherra kiteyttää.

Sumun keskeltä kohti normaalia perhe-elämää

Karhusen perheessä on riittänyt huolta epilepsiaa sairastavasta Kasperista. Tällä hetkellä tunnelin päässä näkyy jo vahvasti valoa.

PETRI KANANEN teksti
SAMI SAARENPÄÄ kuva

Jani ja **Suvi Karhunen** saivat esikoisensa **Kasperin** yhdeksän vuotta sitten. Poika syntyi terveenä. Pian huomattiin, että hänen kehityksensä ja käyttäytymisensä poikkeesivat tavanomaisesta. Tutkimukset aloitettiin puolen vuoden iässä.

Karhusten perheessä elettiin epätietoisuudessa. Kun Kasperi lähti vuoden ja kymmenen kuukauden ikäisenä kävelemään, hän kaatuili erikoisesti.

– Kyllähän se huolta ja epävarmuutta aiheutti, Suvi Karhunen sanoo.

Kahden ja puolen vuoden iässä varmistui, että Kasperi sairasti epilepsiaa. Ensimmäisiä merkkejä epilepsiasta oli ilmaantunut jo kahdeksan kuukauden iän jälkeen.

Kolmivuotiaana Kasperilla diagnosoitiin myös kehitysvamma.

– Tunnelmat menivät laidasta laitaan. Toisaalta olimme surullisia, mutta toisaalta iloisia, että löytyi selityksiä ja mahdollisia ratkaisuja ongelmiin, Jani Karhunen muistelee.

Kasperi saattoi saada pienenä kymmeniä epilepsiakohtauksia päivässä. Toisinaan päivässä oli enemmän kohtauksia kuin niiden välejä.

Kasperille haettiin oikeaa lääkitystä. Hän kokeili erilaisia lääkeyhdistelmiä – sellaisiakin, joita ei yleensä lapsilla käytetä.

– Se oli tosi synkkää aikaa. Kasperin pikkusisko **Inkeri** oli vielä vauva. Äitinä piti revetä aika moneen paikkaan.

Kasperille löytyi apua erityisruokavaliosta, muokatusta Atkinsin dieetistä. Hän noudatti sitä kaksi ja puoli vuotta. Nykyisin kohtauksia on vähemmän kuin aikaisemmin, ja samalla lääkityksen määrää on voitu vähentää.

Kasperin ja Inkerin jälkeen parille syntyi vielä poika **Nestori**. Kolmesta lapsesta Kasperi on valvottanut eniten vanhempiaan.

Miten Jani ja Suvi jaksoivat kohtausten ja valvomisen keskellä, kun terveet lapsetkin venyttävät vanhemmat jaksamisen äärirajoille?

– Siinä mentiin päivä ja hetki kerrallaan eteenpäin. Ei ollut muuta vaihtoehtoa. Toivoi vain, että jotakin keksitään, joka helpottaa lapsen oloa. Näin jälkeenpäin olen miettinyt, miten siitä on selvitty, Suvi Karhunen kertoo.

Kasperi, lempinimeltään Kassu, ei puhu. Tarvittaessa hän osaa sanoa ”äiti”. Puhetta hän kyllä ymmärtää melko paljon, ja itsensä ilmaisemiseen poika käyttää eleitä, ääntäitä ja kuvia.

– Kasperi on hyvin meneväinen mies. Vanhemmilla on aina vähän perässä pysymistä. Kun on saatu kohtaukset kuriin, niin hän tekee ihan samoja asioita kuin niin sanotut normaalitkin lapset, mutta omalla tavallaan, isä kuvailee lastaan.

Kun Kasperi aloitti koulun Huhtasuolla, niin hänellä todettiin autismi. Hän käy kuitenkin normaalisti koulussa. Taksi hakee pojan aamulla ja palauttaa päivän päätyttyä kotiin.

Iltaisin Karhuset elävät tavallista lapsiperheen elämää. He leikkivät lastensa kanssa, ulkoilevat paljon ja katsovat televisiota.

Kasperi käy myös toisinaan uimassa. Uudeksi harrastukseksi vanhemmat ovat kaavailleet laskettelua.

– Kasperi on hyvin liikunnallinen poika. Yritämme keksiä aina uusia juttuja, Suvi Karhunen sanoo.

Kasperin tulevaisuus näyttää vanhemmista ihan valoisalta. Kohtaukset on saatu kuriin, ja niiden puolesta Kasperi pystyy elämään hyvää elämää. Poika kehittyy omalla vauhdillaan.

– Herra on tyytyväisen oloinen omaan elämäänsä. Toki hän tulee tarvitsemaan aina valvontaa ja hoitoa.

Kasperin epilepsian oltua rajuimmillaan Jani ja Suvi olivat lujilla. Ensimmäisenä tukijoista Suville tulee mieleen läheiset ja hyvä ystäväpiiri. Suvi on käynyt lisäksi Leijonaemojen vertaistukiryhmässä, jossa hän on saanut hyvää tietoa ja arjen selviytymiskeinoja. Nykyisin hän on kaivannut vertaistukiryhmiä aikaisempaa vähemmän.

Jani ja Suvi kävivät myös sopeutumisvalmennuskursseilla saamassa tietoa ja vertaistukea. Sairauden alun epätietoisuuden jälkeen tuen tarve on vähentynyt.

Vanhemmat joutuivat tekemään paljon töitä, että saivat tukea kaupungilta. Tällä hetkellä yhteistyö toimii kuitenkin hyvin.

Kasperin kehitysvammasta ja autismista vanhemmat ei ole huolissaan. Epilepsia sen sijaan on arvaamaton.

– Sairauden tila voi muuttua yhtäkkisesti. Se aiheuttaa eniten huolta ja surua sekä vaikuttaa eniten Kassun arkeen. Kun on kohtauksia, ei ole hyvä päivä.

Kasperi saa kohtauksia vain valveilla ollessaan. Tämä antaa koko perheelle mahdollisuuden kunnon yöuneen.

– Olemme onnellisia, että saamme kaikki olla yöt rauhassa.

Kasperi on loukannut itsensä muutaman kerran epilepsiakohtauksen aikana. Vakavin tilanne tapahtui viime keväänä, kun poika putosi tuolilta lattialle. Seurauksena oli murtunut käsivarsi.

– Tämä muistutti, että vaikka kohtauksia ei nykyään paljon olekaan, niin tapaturmariski on tosi suuri. Yksikin kohtaus voi olla kohtalokas. Kasperi tarvitsee ja tulee aina tarvitsemaan ympärivuorokautista valvontaa ja hoitoa.

Vaikka kohtaukset ovatkin vähentyneet, on todennäköistä, että Kasperi kärsii niistä koko elämänsä ajan. Tapaturmariskistä huolimatta vanhemmat eivät halua pitää Kasperia pumpulissa. Poika saa liikkua.

– Kasperi on jo yhdeksän, ja meillä on jo vaikeimmat ajat takana. Minusta tuntuu, että elämme aika normaalia perhe-elämää.

Iltaisin Karhusen perheessä vietetään aivan normaalia perheen arkea. Kasperi pitää urheilun seuraamisesta. Itsekin hän on varsin liikunnallinen poika.

Peace United palkittiin Urheilugaalassa

KIRKON TIEDOTUSKESKUS teksti

Emeritusarkkipiispa **John Vikström** nimeä kantava Kirkon liikuttajapalkinto jaettiin erikoispalkintona Peace United -jalkapallojoukkueelle Suomen Urheilugaalassa viime viikolla.

Palkinnon luovutti John Vikström, ja sen vastaanottivat Peace United -joukkueen kapteenit **Aki Riihilahti** ja **Laura Österberg Kalmari** sekä kampanjapäällikkö **Eeva-Maria Laakso**.

– Tänä aikana on entistä tärkeämpää, että edelleen löytyy urheilun kaltainen voima, joka rakentaa siltoja ja yhdistää ihmisiä. Peace Unitediin kuuluvat kaikki, jotka pelaavat yhteiseen hyvään riippumatta siitä, voittaako koskaan pokaaleja, joukkueen kapteeni Aki Riihilahti totesi.

Peace United on henkinen joukkue, joka pelaa rauhan puolesta. Joukkueen tavoitteena on lopettaa vastakkainasettelu kulttuurien ja uskontojen välillä. Peace United on syntynyt osana Kirkon Ulkomaanavun Tekoja-kampanjaa, joka keskittyi vuonna 2015 nuorten väkivaltaisen radikalisoitumisen ehkäisyyn.

Kirkon John Vikström -liikuttajapalkinnon myöntää Kirkkohallitus. Palkintoa on jaettu vuodesta 2012. Palkinnon myöntämisen perusteita ovat muun muassa eettisten arvojen edistäminen liikunnassa ja urheilussa, kirkon liikunta- ja urheiluyhteistyön edistäminen, inhimillisyyttä ja ihmisen arvoa edistävä, pitkäjänteinen työ tai uusi innovaatio liikunnassa sekä syrjäytymisen ehkäisy liikunnan ja urheilun keinoin.

Kerro alkoholinkäytöstäsi, yli 65-vuotias nainen

KAARINA HEISKANEN teksti

Millaista on ikääntyneiden naisten alkoholin käyttö, sitä selvittää sosiaalityön maisterivaiheen opiskelija **Tuuli Rantanen** Jyväskylän yliopistosta.

Hän hakee Pro gradu-tutkielmaansa haastateltaviksi yli 65-vuotiaita naisia, jotka kokevat alkoholin käyttönsä liialliseksi tai haitalliseksi. Rantanen etsii vastaajia ensisijaisesti Jyväskylästä. Haastatteluun osallistuvien henkilöllisyys ei paljastu tutkimuksen missään vaiheessa.

Jos olet kiinnostunut osallistumaan tai haluat saada lisätietoa, voit olla yhteydessä tutkimuksen tekijään puhelimitse sähköpostilla tuuli.j.rantanen@student.jyu.fi tai puhelimitse 040 5006 405, mielellään 28.2. mennessä.

Tutkimuksen ohjaajana toimii VTT **Elina Virokannas** (elina.t.virokannas@jyu.fi)

Bach -konsertti

HELSINGIN BAROKKIORKESTERI

TAULUMÄEN KIRKOSSA
lauantaina 12.3.2016 klo 18

Kantaatit 138, 179, 95, cembalokonsertto D-duuri
• Ingrida Gápová, *sopraano* • Teppo Lampela, *kontratenori*
Ian Honeyman, *tenori* • Cornelius Uhle, *basso* • EMO Ensemble
Helsingin Barokkiorkesteri • johtaa Aapo Häkkinen, *cembalo*

Liput **27/23/15** € Lippupalvelusta

Jyväskylän seurakunta

YHTEISVASTUU

ilmo

Henki & elämä

040 535 0047
jklsrk.ilmoitukset@evl.fi

Yhteisvastuukeräys torjuu nuorten syrjäytymistä

KAARINA HEISKANEN teksti
VEIKKO KÄHKÖNEN kuva

Partio ja Yhteisvastuukeräys ovat tänä vuonna kimpassa, sillä yhteisvastuuvaroin tuetaan suomalaisnuorten elämänhallintataitojen kehittymistä ja osallisuutta partiotoiminnan avulla.

Syrjäytymisvaarassa olevia nuoria etsitään ja ohjataan partion pariin muun muassa tukemalla köyhistä perheistä tulevien nuorten partioharrastusta. Keräysvaroin tuetaan myös Sisupartiotoimintaa, jossa mukana olevat lapset ja nuoret ovat pääosin aisti-, liikunta- ja kehitysvammaisia. Avun vie perille Suomen Partiolaiset.

Yhteisvastuukeräyksen ulkomaan kohde on Uganda. Siellä keräys tukee nuorten ammattikoulutusta ja toimeentuloa.

Länsi-Ugandaan, Rwamwanjan pakolaisleirille, on rakenteilla ammattikoulu, johon valitaan opiskelijoiksi kaikkein heikoimmassa asemassa olevia pakolais- ja ugandalaisnuoria. Koulussa voi opiskella mekaniikkaa sekä rakennus-, hotelli- ja maatalousalaa. Koulutukseen sisältyy työharjoittelu, jossa nuoret saatetaan yhteen tulevien työnantajiensa kanssa. Avun vie perille Kirkon Ulkomaanapu.

Yhteisvastuukeräys alkaa sunnuntaina 7.2. Keräys tarvitsee listakerääjiä, jotka kiertävät ovelta ovelle keräyslistan kanssa, sekä lipaskerääjiä erilaisiin tempauksiin. Myös tapahtumajärjestäjiä ja -ideoijia tarvitaan.

Ota yhteyttä oman alueesi diakoniatyöntekijöihin tai ilmoittaudu kerääjäksi Jyväskylän seurakunnan vapaaehtoissivuston kautta.

Kun ei oo tekemistä. Yhteisvastuukeräyksen tuotolla ohjataan suomalaisia varattomien perheiden nuoria partion pariin.

www.yhteisvastuu.fi
www.vapaaehtoistyo/jyvaskyla

Arvi Lind on kirkon ensimmäinen liikuntakummi

KIRKON TIEDOTUSKESKUS teksti
KIRKON KUVAPANKKI AARNE ORMIO kuva

Vuosi 2016 on liikkuvan seurakunnan juhlavuosi. Tänä vuonna tulee 30 vuotta siitä, kun kirkko, valtio ja valtakunnalliset liikuntajärjestöt aloittivat aktiivisen yhteistyön. Juhlavuoden kunniaksi 12 tunnettua suomalaista on lupautunut liikuntakummiksi kannustamaan liikunnan lisäämistä seurakuntatyöhön.

Joka kuukausi julkistetaan liikuntakummi, joka kertoo oman tarinansa ja rohkaisee suomalaisia astetta liikkuvampaan elämäntapaan. Tammikuun liikuntakummi on Suomen luotettavin mies, entinen uutistenlukija **Arvi Lind**.

– Meille ikäihmisille liikunta on oiva keino pitää huolta itsestämme, Luojan luomasta kehosta. Liikuntakummina haluan korostaa, että armollista liikkumista on se, että liikumme omien voimiemme ja mahdollisuuksiemme mukaan, Lind sanoo.

Vapaaehtoisen kummin tehtävänä on toimia liikkuvamman seurakunnan sanansaattajana. Tärkeintä on kannustaa ja innostaa sekä seurakuntien työntekijöitä että seurakuntalaisia liikunnan ja urheilun iloon.

Lindille liikunnan harrastaminen on elinikäinen sosiaalisen kanssakäymisen muoto.

– Muistakaa liikkua, se on kaikenikäisille hyvä keino myös ehkäistä ja hoitaa sairauksia, Lind kannustaa.

Liikkuva seurakunta -hanke toteutetaan opetus- ja kulttuuriministeriön tuella veikkausvoittorahoista 2014–2016. Suomen NMKY:n urheiluliiton ja Kirkkohallituksen yhteistyökumppaneita ovat Valo, Suomen Icehearts ja Suomen Latu sekä Invalidiliitto osana Kirkon saavutettavuusohjelmaa.

Arvi Lindille liikunta on mieleinen sosiaalisen kanssakäymisen muoto. Lisäksi se ehkäisee ja hoitaa sairauksia, liikuntakummi muistuttaa.

Uutisia hyvässä hengessä!
Henki & elämä

Piispa Askola lahjoitti paaville suomalaista ikimetsää

KIRKON TIEDOTUSKESKUS teksti
ROME REPORTS kuvakaappaus

Piispa **Irja Askola** tapasi paavi **Franciscuksen** maanantaina paavin yksityisvastaanotolla Vatikaanissa. Tapaamisessa olivat mukana myös piispa **Teemu Sippo** sekä metropoliitta **Ambrosius**. Piispa Askola esitti suomalaisvieraiden tervehdyksen.

– Teillä on erityinen paikka monen suomalaisen sydämessä. Sekä sananne että monet merkittävät symboliset tekonne ovat koskettaneet ja inspiroineet minua ja monia muita suomalaisia, piispa Askola sanoi puheessaan paaville.

Askola toivoi, että kohtaamiset Roomassa ja Vatikaanissa vahvistaisivat keskinäisen kunnioituksen ja jaetun ilon sanomaa.

– Vihapuheen ja pelon keskellä kristittyjen tulee olla toisenlaisina esimerkkeinä, sillä evankeliumin henki ei löydy eristäytymisestä tai esteiden rakentamisesta.

– Opilliset neuvottelut ovat olennainen osa ekumeenista yhteydenpitoa, mutta ekumenia ei voi elää ilman tavallisten miesten ja naisten elämänkokemuksia tai elämän todellisuutta. Ekumeenisuus tarkoittaa sydämellistä uteliaisuutta toinen toisemme haavoista ja unelmista, Askola totesi.

Paavi totesi, että opilliset ja käytännön erot säilyvät. Niiden ei pidä kuitenkaan antaa lannistaa.

– Sen sijaan sen tulisi innostaa matkaamme kohti suurempaa yhteyttä. Meidän on työskenneltävä voittaaksemme vanhat asenteet ja epäluulot, paavi Franciscus vastasi piispa Askolalle.

Piispa Askola lahjoitti paaville 10 aarin osuuden suojellusta suomalaisesta ikimetsästä.

Paavin nimissä suojeltu metsäosuus sijaitsee Tomteskogin metsässä Porvoossa, Helsingin hiippakunnan alueella. Luonnonperintösäätiö suojelee suomalaisia ikimetsiä erityisesti Etelä-Suomen alueella lahjoituksin kerätyillä varoilla.

Piispojen vierailu Vatikaanissa liittyi Ekumeeniseen kristittyjen ykseyden rukousviikkoon, joka on parhaillaan menossa. Piispa Teemu Sippo ja metropoliitta Ambrosius toimittivat Henrikinpäivän ekumeenisen messun Santa Maria Sopra Minervan kappelissa.

Piispa Henrik oli Suomen ensimmäinen piispa ja marttyyri. Hänet surmattiin perimätiedon mukaan vuonna 1156. Piispa Henrik haudattiin Nousiaisiin. Myöhemmin hänen luunsa siirrettiin Turun tuomiokirkkoon.

– Pyhän Henrikin muistopäivä, sovinnon päivä, on uudella tavalla ajankohtainen. Suomalainen talonpoika murhasi ulkomaalaisen maahantulijan. Mietityttää, piispa Askola sanoo.

Opilliset ja käytännön erot säilyvät, totesi paavi Franciscus piispa Irja Askolalle. Silti kirkkojen tulee ponnistella kohti suurempaa yhteyttä.

Suomalainen erityisopetus kiinnostaa bolivialaispastoria

MARJATTA KOSONEN teksti
ARI VITIKAINEN kuva

Bolivialainen pastori **Luis Fernando Blanco Mamani** haluaisi pitää teinitytöt koulussa liian varhaisen äitiyden sijaan. Hän on Bolivian luterilaisen kirkon Galilean seurakunnan ainoa työntekijä ja maallikkopastori. Seurakunta sijaitsee Cobijassa, Bolivian pohjoisosassa. Kaupungissa on noin 42 000 asukasta.

– Monet heistä saavat tulonsa poimimalla tilallisille kastanjoita kolme kuukautta vuodessa. He ansaitsevat työstä päivässä 10–13 euroa, Blanco kertoo.

Alavalla alueella lämpötilat kipuavat iltapäivisin usein 40 asteeseen.

Bolivian evankelisluterilaisella kirkolla on 105 seurakuntaa ja 20 lähetyspistettä. Virkaan vihittyjä pastoreita on 26. Suurinta osaa seurakunnista hoitaa maallikkopastori, joita on yli sata. Myös Blanco Mamani on maallikkopastori. Koulutukseltaan hän on sähkö- ja ääniteknikko.

– Kaikki kirkon pastorit ovat vapaaehtoisia, eikä kirkko maksa heille palkkaa. Minä saan korvausta työstäni kirkon maatilalla ja tukiopetuksesta. Olen naimaton ja tulen vähällä toimeen, kertoo Blanco Mamani.

Galilean seurakunnassa on vain kymmenen aikuista jäsentä, mutta lapsia sitäkin enemmän. Blanco Mamani pitää sunnuntaisin pyhäkoulun ja kaksi jumalanpalvelusta. Hän antaa tukiopetusta viidelle erityislapselle, kolmesti viikossa kirkolla ja kahdesti koulussa.

– Ilman tukiopetusta lapset lopettaisivat koulun, sillä he eivät läpäisisi testejä. Olen etsinyt tietoa koulutuksesta, jotta voisin paremmin auttaa erityislapsia. En ole pedagogi.

Tukiopetusta saavat lapset ovat köyhistä perheistä. Blanco Mamani toivoo tuen saavan lapset pysymään koulussa, menemään aikanaan yliopistoon ja välttämään raskaaksi tulon 11–13-vuotiaana. Se on tavallinen ikä, jolloin köyhän perheen tyttö tulee raskaaksi ensimmäistä kertaa. Kouluissa ei ole ehkäisyvalistusta.

Bolivian evankelisluterilainen kirkko on Suomen Lähetysseuran yhteistyökumppani. Suomen Lähetysseura tukee Boliviassa työtä, jolla parannetaan lasten elinoloja ja mahdollisuuksia käydä koulua.

Blanco Mamani vieraili Jyväskylän seurakunnassa. Helsingin pyryssä häntä saattaa junaan Lähetysseuran kansainvälisyyskasvatuksen kouluttaja Pia Rinne.

EkoCenter
Noutopalvelu 020 712 1580
KIRPPUTORIT MONIPUOLISET VALIKOIMAT & EDULLISET HINNAT
Vaatteet Astiat
Huonekalut Kirjat
Kengät yms.
KANKITTIE Kankitie 10 020 712 1580
HARJUNPORRAS Gummeruksenkatu 13 040 765 3303
MUURAME AUTOTALO Punasillantie 4 040 545 0353

LAKIASIAINTOIMISTO VARATUOMARI RIITTA KIVELÄ
p. 0500 545 689
Vapaudenkatu 40-42 40100 Jyväskylä
laki.riitta@kolumbus.fi
www.kivela.fi
• perunkirjoitukset • kaupat
• lahjat • testamentit ym. lakiasianne
• palvelua myös kotikäynteinä

Viserrämme Twitterissä tililllä @Henkielämä

Päivitä Henki & elämä -lehden osoitetietosi

Henki & elämä -lehti jaetaan maksutta jokaiseen jyväskyläläiseen kotiin. Mainosjakelun kieltäneisiin talouksiin lehteä ei voida jakaa Jos haluat mainosjakokiellosta huolimatta Henki & elämä -lehden, voit saada sen osoitteellisena. Jyväskyläläisille osoitteellinen lehti on ilmainen, ulkopaikkakuntalaisille vuosikerta maksaa 30 euroa.

Lehden osoiterekisteri päivitetään aina vuodenvaihteessa. Jos tahdot lehtesi myös tänä vuonna osoitteellisena, ilmoita siitä tammikuun aikana joko sähköpostitse anneli.ijas@evl.fi tai puhelimitse 040 5350 324.

Lehden voi myös noutaa jakelupisteestä, joita on useita eri puoJla kaupunkia muun muassa kauppakeskuksissa ja kirjastoissa. Jakelupisteet löytyvät osoitteesta www.jyvaskylanseurakunta.fi

Jyväskylän seurakunnan vapaat asunnot

Korpilahti 4 h + k 94 m2, Korpilahden pappila, 775 €/kk.
Keskusta 2 h + k 57m2, näkymä Jyväsjärvelle, sopii hyvin kahdelle opiskelijalle, 875 €/kk.
Lohikoski 2 h + k 58,5m2, vasta remontoitu kaksio palvelujen läheisyydessä, 702 €/kk.
Kangaslampi 2 h + k 60,5m2, rauhallisella paikalla remontoitu kaksio, 600 €/kk.
Kangasvuori 3 h + k + s 78,5m2 rivitalohuoneisto, 785 €/kk.

Asuntoihin kahden kuukauden vakuus.
Asukkaiden valintakriteerinä edellytämme luottokelpoisuutta.
Lisätietoja verkkosivuiltamme
www.jyvaskylanseurakunta.fi/vuokra-asunnot tai 0503824424.

Kesätyöntekijöiden palkkaus seurakunnan hautausmaille

Jyväskylän seurakunta

Jyväskylän seurakunta palkkaa kesäkaudeksi kausityöntekijöitä hautausmaiden ulkoalueiden hoito- ja ylläpitotehtäviin. Hautausmaat ovat: Korpilahden, Lahjaharjun, Mäntykankaan, Säynätsalon, Tikkakosken ja Vanha hautausmaa. Hakijan tulee olla 18 vuotta täyttänyt aloittaessaan työt.

Hakemukset pyydämme ensisijaisesti sähköisen rekrytointipalvelumme kautta www.jyvaskylanseurakunta.fi >> avoimet työpaikat. Hakemukset tulee palauttaa 31.1.2016 mennessä.

Elämää verkossa!
www.jyvaskylanseurakunta.fi

Tapahtumat

22.1.–5.2.2016

Musiikkia kirkoissa

VILHO KEKKOSEN MUISTOKONSERTTI TAULUMÄELLÄ

■ Vilho Kekkonen (1909-2014) teki 60-vuotisen uran esiintyjänä ja toimi Taulumäen kirkon kanttorina 25 vuoden ajan. Hänellä on ollut vahva vaikutus Jyväskylän seudun musiikkielämään kanttorina, kuoronjohtajana, pedagogina, säveltäjänä ja sanoittajana.
Kekkosen muistokonsertti on Taulumäen kirkossa sunnuntaina 7.2. klo 15. Siinä esiintyvät tenorit Tuomas Katajala ja Aki Hietala sekä Taulumäen nykyinen kanttori Jukka Hassinen, urut ja piano.
Katajala voitti Vilho Kekkoselle omistetun Jyväskylän tenorikilpailun vuonna 2003. Katajala tunnetaan monipuolisena laulajana niin oopperan, liedin kuin oratorioiden parissa.
Hietala tunnetaan iskelmälaulajana ja muusikkona. Vilho Kekkonen oli Hietalan laulunopettaja ja hyvä ystävä.
Konsertissa kuullaan Vilho Kekkosen vuosien varrella esittämiä ja säveltämiä lauluja, kuten aarioita Händelin Messias-oratoriosta, Bachin Matteus-passioista ja Haydnin Luomisesta.
Ohjelma 20/15/10 euroa. Konsertin järjestävät Keski-Suomen musiikin edistämissäätiö ja Jyväskylän seurakunta.

ALFAsta alkuun

ALFA ON EPÄILIJÖILLE, ETSIJÖILLE JA KYSELIJÖILLE

■ ALFA-kurssi on elämän tarkoitusta etsiville, epäilijöille ja niille, jotka haluavat tutustua kristinuskon peruskysymyksiin yhdessä keskustellen. ALFA-tapaamisissa on rento meininki, kera kohtaamisten ja iltapalan. Jyväskylän seurakunnassa käynnistyy kaksi ALFA-ryhmää.
Maanantain ALFA-ryhmä kokoontuu 8.2.–21.3. klo 18–20 Vanhassa pappilassa, Vapaudenkatu 26. Tiedustelut ja ilmoittautuminen tiina.kilkki@kohtaamispaikka.net 044 524 3904.
Torstain ALFA-ryhmä kokoontuu Palokan kirkon kahviossa (sisäänkäynti yläpihalta), 4.2.–14.4. klo 18–20 (ei kevätlomaviikolla 3.3. eikä kiirastorstaina 24.3.). Tiedustelut ja ilmoittautuminen 28.1. mennessä 040 513 5766 tai pekka.pirinen@kolumbus.fi.

Kaiken Maailman Family Camp
For All Ages

5.–7.2. At Vesalan leirikeskus
Join us in the Multicultural Family Camp
You can come alone or with your friends and family.
Fun time together and great food! Possibility to take time and relax. There is bus transportation to the camp from the Multicultural Center Gloria.

Sign up before 29.1.
Sign up/More information
Mirja "Kutti" Hytönen
050 549 7033
mirja.hytonen@evl.fi

Camp prices
Adults 40 €
Ages 15–17 30 €
Ages 4–14 20 €
Ages 0–3 for free

TAULUMÄEN KIRKKO

Messu su 24.1. klo 18, Vallipuro, Piilonen.
Aamurukous ti 26.1. klo 8 kastekappelissa.
Messu (suomi-englanti) su 31.1. klo 18, Viitala, Palola, Hassinen, Lauluyhtye Lux Auribus.
Vilho Kekkosen muistokonsertti Taulumäen kirkko su 7.2.klo 15. Tuomas Katajala, tenori, Aki Hietala, tenori, Jukka Hassinen, urut ja piano Ohjelma 20/15/10 euroa

HALSSILA

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 31.1. klo 12 seurakuntakeskus, Kärkkäinen, Tiusanen.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakoniapäivystys ma–ke klo 9–10.30, muuna aikana juha.halonen@evl.fi 050 549 7024.

Lapsille ja perheille
Kaikki lasten kerhot ovat osoitteessa Telkäntie 2 C, kerhohuone!
Päiväkerhoissa tilaa 3–6.-vuotiaille! Ilm. Jaana 050 301 8233 tai Leni 050 407 9126.
Avoin vauvaryhmä ma klo 9.30–11.
Perhekerho ke klo 9.30–11.
Hukkaperän Pyhis kouluikäisille ti 2.2. klo 17.30.

Nuorille ja aikuisille
Aamurukoushetki ke klo 8 seurakuntakeskus. Rukous- ja hiljentymishetki kirkossa.
Miesten Tupailta ke 27.1. klo 18 seurakuntakeskus. Miesten keskusteluilta elämän eri aihepiirien parissa.
Raamattupiiri to 28.1. klo 17 seurakuntakeskus. *Raamatun* tutkimista, keskustelua ja rukousta yhdessä.

Torstai-tapaamisessa juttua Inkerin kirkosta
Yhteinen olo- ja keskustelu-hetki on Halssilan seurakuntakeskuksella torstaina 4.2. klo 13. Jorma Ruhtila kertoo rakennustalkoista Inkerin kirkossa. Kahvit.

Torstai-tapaaminen to 4.2. klo 13 seurakuntakeskus.

HUHTASUO

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 24.1. klo 10 kirkko, Kärkkäinen, Vuorenoja.
Raamattu- ja lähetysilta ke 27.1. klo 18.30 kirkko. *Japani–vastakohtien maa*; Johanna ja Juri Perendi, Tervonen.
Torstaitapaaminen to 28.1. klo 14 seurakuntasali, kahvihetki ja hartaus.
Messu su 31.1. klo 10 kirkko, Siistonen, Vuorenoja.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakoniapäivystys ti–ke klo 9–10.30, muulloin elina.vepsalainen@evl.fi 050 549 7005.
Aamupuuro ke klo 11 seurakuntasali. Perhekerhon jälkeen. Avoin kaikille.
Ruokailta ke 3.2. klo 17. Hartaus ja hengellisiä lauluja. Paikalla seurakunnan työntekijä. Ruokamaksu 1€/aikuinen ja 0,50€/lapsi.

Lapsille ja perheille
Kysele mahdollisia vapaita päiväkerhopaikkoja Seija 050 323 5355.
Ekavauvaryhmä ma klo 14. Ensimmäisen lapsen saaneille, vauvan toivotaan olevan alle 7 kk:n ikäinen aloittaessaan ryhmän. Mahtuu max 8 perhettä. Ensimmäinen kerta 25.1. Ilm. Seijalle 050 323 5355.
Sählyä, pojat 3–4-luokat ma klo 17, liikuntasali.
Sählyä, pojat 5–6-luokat ma klo 18.
Sählyä, pojat 7–8-luokat ma klo 19.
Sählyä, pojat 1–2-luokat ti klo 17.
Aikuisten käsityökerho ti klo 18. Voit tulla tekemään omia tai ohjattuja kädentöitä.
Perhekahvila ke klo 9.30–11.
Kierrätysaskarteluilta kaikenikäisille ma 1.2. klo 17.30. Lapset oman aikuisen seurassa, aikuiset voivat tulla myös ilman lapsia.

Nuorille ja aikuisille
Isoskoulutus ke klo 17.30, rippikoulusali.
Nuorten ilta ke klo 18.45, rippikoulusali.
Lentopalloa to klo 15, liikuntasali.
Naisten jumppa to klo 18–19. Kaikenikäisille naisille helppoa ja mukavaa jumppaa.

KELJONKANGAS

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Tilkkutäkkimessu su 24.1. klo 16 Neulaskoti, Jurva, Lampinen.
Toivon torstai to 28.1. klo 18.30 Neulaskoti.

Älkää huolestuko, sanoo Toivon torstai
Neulaskodin Toivon torstain 28.1. teema on Älkää olko mistään huolissanne. Ilta alkaa klo 18.30, ja siinä ovat mukana Esa Jurva ja Elina Fuchs. Iltatee ja mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun ja rukoukseen.

Messu su 31.1. klo 16 Neulaskoti, Jurva, Tahkola.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakoniapäivystys to klo 9–11. Neulaskoti, Pihkatie 4, tai ajanvarauksella 050 549 7015, elina.fuchs@evl.fi.
Neulaskodin ruokailu to klo 11–12 Neulaskoti. 4€/ aikuinen, 1€/lapsi, 6€/ työssäkäyvä.

Lapsille ja perheille
Vauvaryhmä ma klo 9.30 Neulaskoti. Tied. 050 586 3056.
Taaperoryhmä ti klo 9.30 Neulaskoti. Alle 2 v. lapset vanhemman kanssa. Tied. 050 442 0198.
Perhekerho pe klo 9.30 Neulaskoti.
Perhekerhon kirkkohetki pe 29.1. klo 9.30 Neulaskoti.
Kynttiläbrunssi ja pyhäkoulu su 31.1. klo 11 Neulaskoti. Aikuiset 5 €, lapset (alle 12-v) 2,5 e, Alle 2-v ilmaiseksi. Maksu vain käteisellä. Pyhäkoulu pikkuväelle klo 11–12.
Pyhäkoulu su 31.1. klo 11 Neulaskoti. Lasten oma hetki *Raamatun* sanoman äärellä sekä yhdessä puuhailua. Tied. 050 340 0639, lapsityönohjaaja.
Vauvakirkko to 4.2. klo 18 Neulaskoti.

Nuorille ja aikuisille
Olohuone alkaa ti 2.2. klo 13–14.30.

KELTINMÄKI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 24.1. klo 10 kirkko, Vilkko, Pitkänen, M. Ridanpää. Kirkkokahvit, pyhäkoulu
Aamurukous ti klo 8–8.30 kirkko.
Hiljainen aamurukous to klo 8–8.30 kirkko.
Perhemessu su 31.1. klo 10 kirkko, K. Ridanpää, Salminen, Lintunen.

Perhemessu Keltinmäessä
Keltinmäen kirkon perhemessuun kutsutaan viime vuoden aikana kastettuja ja kirkkoon liittyneitä. Messu on sunnuntaina 31.1. klo 10.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakonian päivystys. Ruokapankisetelit ilman ajanvarausta to klo 12–13, kirkko. Muissa asioissa ajanvaraus diakoniatyöntekijälle: ainoleena.laitinen@evl.fi 050 549 7026, suvi.leppapuisto@evl.fi 050 549 7008, jukka.rantanen@evl.fi 050 549 7032.
Lapsille ja perheille
Pyhäkoulu su 24.1. klo 10 kirkko.
Taaperoryhmä ma klo 14.30-16 kirkko. 1–2v. taaperoille vanhemman kanssa. Tied. 050 4088852.
Perheolkkari ke klo 9 kirkko.
Ekavauva-ryhmä to klo 9 kirkko.

Nuorille ja aikuisille
Lähde!-kuoron harjoitukset to 28.1. ja 4.2. klo 18 Kortepohjan seurakuntakeskus.
Lähetyspiiri ma klo 18 kirkko.
Maahanmuuttajat ti klo 10 kirkko. Tied. Irina Aranson 050 549 7033.
Miesten piiri ti klo 19 kirkko. Tiedustelut Alpo Toivola 040 563 1360.
Olohuone ke 27.1. klo 13 kirkko. Aluksi tarjoilua, vapaaehtoinen 1 € maksu. *Kristus valo kansojen*.
Seurakuntakuoro to 28.1. ja 4.2. klo 18 kirkko. Tiedustelut 050 521 5414.
Seurakuntakuoro la 30.1. klo 9–15 kirkko. Tiedustelut 050 521 5414.
Olohuone ke 3.2. klo 13 kirkko. *Teemana Yhteisvastuu 2016.*

KESKUSTA

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Hiljaisuuden hetki pe 22.1. klo 12–14, Kaupunginkirkko.
Messu su 24.1. klo 10, Kaupunginkirkko, Kalle Hiltunen, Wuolio, Valtasaari. Messu jälkeen Siioninvirsiseurat ja kirkkokahvit Vanhassa Pappilassa.
Nuorten messu ke 27.1. klo 19.15, Kaupunginkirkko.
Viikkomessu to 28.1. klo 13, Kaupunginkirkko.
Hiljaisuuden hetki pe 29.1. klo 12–14, Kaupunginkirkko.
Messu su 31.1. klo 10, Kaupunginkirkko, Ilvesmäki, Valtasaari.
Viikkomessu to 4.2. klo 13, Kaupunginkirkko.
Hiljaisuuden hetki pe 5.2. klo 12–14, Kaupunginkirkko.

Yhteisvastuuta, makkaraa ja yhdessäoloa
Yhteisvastuukeräys alkaa sunnuntaina 7.2. Kaupunginkirkon messun jälkeen on Yhteisvastuutapahtuma Vanhassa pappilassa. Luvassa arvontaa, lapsille puuhaa pihalla, makkaran paistoa ja yhdessäoloa. Samalla on tarjolla myös Yhteisvastuuinfoa ja keräyslistoja. Messu alkaa klo 10.

Musiikki
Virsi- ja lauluhetki ke 27.1. klo 12–12.15, Kaupunginkirkko.
Virsi- ja lauluhetki ke 3.2. klo 12–12.15, Kaupunginkirkko.
Lauluyhtye Hyvät Jyvät ti klo 19, Pappilan rippikoulusali. Johtaa Valtasaari 050 521 5411.
Laulurinki ti klo 13 Vanha pappila. Laitoksia ja jumalanpalveluselämää palveleva avoin lauluryhmä ilman ikärajoja ja pääsyvaatimuksia. Lauletaan jumalanpalvelusluuluja, psalmeja, vanhoja ja uusia hengellisiä lauluja sekä virsiä. Johtaa ja tied. Risto Valtasaari.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakonian päivystyksen ma, ke ja to klo 9–11 Cygnaeuksenkatu 8. Lea Pietiläinen 050 549 7027, Eevi-Riitta Kukkonen 050 340 0665, Auni Pelkonen 050 549 7001 tai Elina Lintulahti 050 549 7006.

Lapsille ja perheille
Päiväkerhot, perhekerho ja ekavauvaryhmät, Kerhotila Yliopistonk. 28 B (sisäpiha) Tied. 050 340 9895.
Perhekerho to klo 9.30–11.30.
Tuunaus ja tekele – perheiden kädentaitoaamu ma klo 9.30-11.30.
Pyhäkoulu su klo 16, 24.1. Vanha pappila.
Muskarit: Tied. 050 340 9893.
Kouluikäisten kerhot: katso www.jyvaskylanseurakunta.fi tai kirsi-marja.piippanen@evl.fi 050 595 3945.

Nuoret ja aikuiset
Toiminta alkaa viikolla 3.
Nuorten raamis ma klo 17–18, Nuorten tila (Yliopistonk. 26 B).
Nuortenilta ma klo 18.15–20, Nuorten tila. (Yliopistonk. 26 B).
Nuorten messu ke klo 19.15–19.45 Kaupunginkirkko.
Tied. Teresa Muhonen 050 549 7016.
Facebook: Keskustan Panda.
Café Taukopaikka – Nuorten aikuisten kahvila to klo 18 (parill. viikot). Yliopistonk. 26 B. tied. elina.lintulahti@evl.fi
Avoin aamukahvila ja käsityöpiiri (diakonia ja lähetys) Keljon palvelutalo Keljonk. 26 B-talo 4. krs. Tied. Eevi-Riitta Kukkonen 050 340 0665.
Eläkeläisten piiri Viitakoti ke klo 14 (paritt. viikot).
Fransiskus-ilta 17.2. klo 17 Vanha pappila. Tied. laatinen.liisa@gmail.com 050 375 4504.
Hannatyön rukouspiiri 1.2. klo 18, Vanha pappila. Rukousta maailman naisten puolesta. Myös miehet tervetuloa mukaan ryhmään. Tied. Kuulasmaa 045 267 4614, Puukari 050 493 3459.
Kylän kammari Vanha pappila to klo 14 (parill. viikot) Jatkuu 28.1.
Osallisuuden kahvihuone eläkeiässä muuttaneille Vanhassa pappilassa ti klo 14 (paritt. viikot)
Osallisuuden puuhapaja seniorinaisille Vanhassa pappilassa ti klo 14 (parill. viikot).
Leskien klubi 28.1. klo 10 Vierailu Suomen käsityön museossa, *Käsityössä elämän tuntu* -näyttely. Kulttuuriluotsit mukana. Kahvit Vanhassa pappilassa.
Lähetyspiiri kk:n toisen viikon ke 10.2. klo 10–11.30 Vanha pappila.
Messuosasto to klo 17, 4.2. Vanha pappila.
Raamattupiiri kaikenikäisille ti klo 10, Vanha pappila.
Seniorikammari Vanhassa pappilassa ma klo 14 (parittomat viikot).
Varttuneiden ja eläkeläisten piiri Puistotori 4. ke klo 13.

KORPILAHTI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Partiomessu su 24.1. klo 10 seurakuntatalo, Koivisto, Laiho. Musiikissa Korpilahden alueen isoset sekä soitinyhtye. Kirkkokahvit.
Kirkkohetki to 28.1. klo 9.30 kirkko, Koivisto, Laiho. Pieni lasten jumalanpalvelus, tervetuloa kaikki muutkin!
Luukas10T-valmennus
29.–31.1. seurakuntatalo.

Luukas10T-valmennus avaa matkaohjeita
Luukas10T-valmennusta 29.–31.1. Korpilahden seurakuntatalolla. Raamattuviinkonlopun sisältö perustuu Jeesuksen ohjeisiin, jotka hän antoi opetuslapsilleen, kun lähetti heidät matkaan Luukkaan evankeliumin 10. luvussa. Ohjeet sopivat myös tähän päivään arjen keskelle. Kouluttajina KRS:n koulutusjohtaja, pastori Mikko Matikainen ja aluekappalainen Marjut Haapakangas. Vapaita paikkoja on – ilmoittaudu marjut.haapakangas@evl.fi tai 050 5579001. Koulutus on ilmainen. Vapaaehtoiseksi ruokailukolehdiksi suositellaan 25 €/viikonloppu (sis. lämpimän ruuan ja kahvit).

Iltakirkko su 31.1. klo 17 kirkko, Haapakangas, Matikainen Mikko, Laiho. Kirkkokahvit.
Korpihovin hartaus ti 2.2. klo 10.
Sanan ja rukouksen ilta *Pyhän Hengen tuulet* ke 3.2. klo 18 kirkko. Tule yhdessä kiittämään ja voimaantumaan Jumalan läsnäolossa. Illassa ylistystä, rukousta ja yhteislaulua. Musiikista vastaa Alegria-kuoro helluntaiseurakunnasta. Raamattuopetus Haapakangas, Pohjalainen. Rukouspalvelu. Järj. Korpilahden alueseurakunta ja Jyväskylän helluntaiseurakunta

Apua ja tukea tarvitseville
Diakonissan vastaanotolle ajanvarauksella, kirsi.lepoaho@evl.fi 050 557 9003.

Lapsille ja perheille
Taaperoryhmä ma 25.1. klo 9.30 seurakuntatalo. *Tapu-tapu-tallaa,* oma kokoontumispaikka taaperoiden (alle 3v) perheille. Sisarukset mukaan.
Eppu-toppujen olokolo ti klo 12.30 seurakuntatalo. Tiedustelut 050 557 9006
Kirkkohetki Tikkalassa ke 27.1. klo 9.30 Tikkalan koulu. Kaikille avoin pieni jumalanpalvelus.
Perhekerho to 28.1. klo 9.30 seurakuntatalo.
Pohjoisten kylien perhekerho ke 3.2. klo 9 Ylä-Muuratjärven kylätalo. Oman kylän perheiden kohtaamispaikka.
Iltaperhekerho ke 3.2. klo 18 seurakuntatalo. Tekemistä ja seuraa ilta-aikaan, avoin kaikille perheille.
Perhekerho to 4.2. klo 9.30 seurakuntatalo. Turinoita ja touhuja lapsille sekä aikuisille.

Nuorille ja aikuisille
Hengari ti klo 15–17. Tule kahville, pelailemaan, hengailemaan! Hengaria pidetään yhteistyössä Jyväskylän kaupungin Nuorisopalvelujen kanssa, nuorisotila Sumpbissa (Koulumäentie 8).
Diakoniatalkoot ma 25.1. klo 13 seurakuntatalo.
Väentupa ti klo 11 Korpikeidas.
NOJA-ryhmä ti 26.1. klo 18 seurakuntatalo.
Miestenilta ke 27.1. klo 18 seurakuntatalo.
Näkö- ja kuulovammaisten kerho to 28.1. klo 11.30 seurakuntatalo.
Kirkkokuoron harjoitukset to 28.1. klo 17.45 seurakuntatalo. Kuoro kokoontuu joka toinen viikko. Lisätietoja kanttori 050 557 9004.

KORTEPOHJA

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 24.1. klo 16 seurakuntakeskus, Vilkko, M. Ridanpää.
Taizé-messu su 31.1. klo 16 seurakuntakeskus, K. Ridanpää, Lintunen.

Musiikkitapahtumat
Yhteislauluhetki ti klo 14.45–15.45 seurakuntakeskus. Tule laulamaan yhdessä hengellisiä lauluja ja veisuja.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakonian päivystys. Ruokapankisetelit ilman ajanvarausta to klo 9–10, seurakuntakeskus. Muissa asioissa ajanvaraus diakoniatyöntekijälle: ainoleena.laitinen@evl.fi 050 549 7026, suvi.leppapuisto@evl.fi 050 549 7008, jukka.rantanen@evl.fi 050 549 7032.

Lapsille ja perheille
Perheolkkari ma klo 9 srk-keskus.
Perheolkkarin kirkkohetki ma 8.2. klo 9.30 seurakuntakeskus. Kaikille avoin.

Nuorille ja aikuisille
Lähde!-kuoron harjoitukset to 28.1. ja 4.2. klo 18 seurakuntakeskus.
Torstaikahvila to 28.1. klo 12–13.30 seurakuntakeskus.
Seurakuntakuoro to 28.1. ja 4.2. klo 18 Keltinmäen kirkko.
Tiedustelut 050 521 5414
Seurakuntakuoro la 30.1. klo 9–15 Keltinmäen kirkko. Tiedustelut 050 521 5414
Tiistaitapaaminen ti 2.2. klo 13 seurakuntakeskus.
Kortepohjan lähetyspiiri ke 3.2. klo 10 seurakuntakeskus.
Torstaikahvila to 4.2. klo 12 seurakuntakeskus.

KUOKKALA

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 24.1. klo 11 kirkko, Reukauf, saarna Pia Lehtinen, Väisänen, Terhi Hassinen huilu.
Hiljaisuuden ilta ke 27.1. klo 18 kirkko. Arkiretriitti ja iltahartaus.
Aamurukous to 28.1. klo 10–10.15 kirkko.
Messu su 31.1. klo 11 kirkko, Reukauf, saarna Atte Hokkanen, Lampinen.

Musiikkitapahtumat
Del Monte -rumpuryhmä to klo 19.15–20 kirkko. Jarmo Hovi. Tjembe-rumpuja soittavaan ryhmään ovat kaikki rumpalit tervetulleita. Kts. seurakunnan nettisivuilta Del Monte -ryhmä.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakoniatyöntekijöiden ajanvaraus. tiistaisin klo 10–11 050 549 7007 tai 050 549 7034 tai marjo.ronkainen@evl.fi tai paivi.heikkila@evl.fi.
Ruokapankkisetelipäivystys tiistaisin klo 9–10 ruokapankkisetelin uusimista varten.

Lapsille ja perheille
Perhekerho ma klo 9.30 kirkko.
Isovanhemman kaa -ryhmä ma klo 14 kirkko.
Lapsiparkki ti 26.1. klo 9 Polttolinja 29. Maksuton lapsiparkki on tarkoitettu 2–6-vuotiaille. Omat eväät mukaan. Tarkoitettu ensisijaisesti lapsille, joilla ei ole kerhopaikkaa. Ei etukäteisilm. Lisätietoja 050 443 3572.
Vauvaperhepesä to klo 13 kirkko. Iskän kaa ilta ke 3.2. klo 18 kirkko.

Nuorille ja aikuisille
Raamattupiiri ma klo 19 kirkko, lakerta.
Sateenkaareva raamattupiiri ma klo 19 Polttolinja 29. Tied. Joona 050 461 8352 tai Taani 045 1618 155, desimius@gmail.com.
Kuokkamiehet ti 26.1. klo 18 kirkko, alakerta.
Café Kide avoin olohuone ke klo 9–11 kirkko.
Lähetyksen olohuone ke 27.1. klo 13–14.30 kirkko, alakerta.
Rukouspiiri ke klo 18.30 Polttolinja 29.
Nuortenilta ke klo 19 Polttolinja 37.
Polttiksen iltakahvila pe 29.1. klo 18 Polttolinja 37.
Elämässä eteenpäin -ryhmä ke 3.2. klo 13–14.30 kirkko, alakerta.
Torstaitapaaminen eläkeläisille to 4.2. klo 13–14.30 kirkko, yläkerta.

KYPÄRÄMÄKI-KÖHNIÖ-RUOKE-KUOHU-VESANKA

Apua ja tukea tarvitseville
Diakoniapäivystykset. Ruokapankkisetelit ilman ajanvarausta to klo 9–10 Kortepohjan seurakuntakeskus ja to klo 12–13 Keltinmäen kirkko. Muissa asioissa ajanvaraus diakoniatyöntekijälle: ainoleena.laitinen@evl.fi 050 549 7026, suvi.leppapuisto@evl.fi 050 549 7008, jukka.rantanen@evl.fi 050 549 7032.

Lapsille ja perheille
Perheolkkari to klo 9
Erämiehenkatu 6.

Nuorille ja aikuisille
Saihokadun olohuone ti 26.1. klo 11–12 Saihokatu 4. *Arjen haasteet.*
Saihokadun lounas ti 26.1. ja 2.2. klo 12–13 Saihokatu 4. Hyvää kotiruokaa. Aikuiset 4€, alle kouluikäiset 1€.
Seurakuntakuoro to 28.1. ja 4.2. klo 18 Keltinmäen kirkko. Tiedustelut 050 521 5414.
Seurakuntakuoro la 30.1. klo 9–15 Keltinmäen kirkko. Tied. 050 521 5414.
Saihokadun olohuone ti 2.2. klo 11 Saihokatu 4. *Kynttilänpäivä.*

LOHIKOSKI

Jumalanpalvelus ja uskonelämä
Messu su 24.1. klo 12, Lahjaharjun kappeli, Niiles-Hautanen, Björninen.
Messu su 31.1. klo 12, Lahjaharjun kappeli, Pirtala, Björninen, kahvit.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakonian päivystys ma, ke ja to klo 9–11 Cygnaeuksenk. 8. Kts. Keskustan diakonia.

Lapsille ja perheille
Päiväkerhot, perhekahvila, ekavauvaryhmät. Kerhotila Katajatie 1 as 5.
Perhekahvila ke klo 9.30–11.30 ja to 13–15.
Lapsi- ja perhetyön tied. p. 050 340 9895.
Muskarit Lahjaharjun kappelissa. Tied. p. 050 340 9893.
Tuunaus ja tekele – perheiden kädentaitoaamu ma klo 9.30-11.30.
Pyhäkoulu su, 24.1. klo 16 Vanha pappila.
Kouluikäisten kerhot katso www.jyvaskylanseurakunta.fi tai kysy Kirsi-Marja Piippanen 050 595 3945.

Nuorille ja aikuisille
Nuorten toiminta alkaa viikolla 3.
Nuorten raamis ma klo 17–18, Nuorten tila (Yliopistonk. 26 B).
Nuortenilta ma klo 18.15–20, Nuorten tila. (Yliopistonk. 26 B).
Nuorten messu ke klo 19.15–19.45 Kaupunginkirkko.
Tied. Teresa Muhonen 050 549 7016.
Facebook: Keskustan Panda.
Café Taukopaikka – Nuorten aikuisten kahvila to klo 18 (parill. viikot). Yliopistonk. 26 B. tied. elina.lintulahti@evl.fi.

Aikuiset
Avoin solu ti klo 16.30–18, Lahjaharjun kappeli. (paritt. vko, ei vko 9) Tied. Hely Järvinen 050 359 5611.
Miesten raamattupiiri ti klo 18, Lahjaharjun kappeli (ei vko 9). Tied. Pertti Viitanen 050 312 5288.
Nuottakadun kerho ti 26.1. klo 14 Nuottakatu 3, Lehtisali.
Olohuone ti klo 9 Lahjaharjun kappeli. Tied. Auni Pelkonen 050 549 7001.
Kolikkotuvan Olohuone kuukauden 1. torstai klo 12–13.30 Kolikkotuvalla, Kolikkotie 2.

PALOKKA

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Tilkkutäkkimessu su 24.1. klo 10 kirkko, Kari, Ruhanen. Mukana isoskoulutuksessa olevia nuoria.
Pyhäkoulu messun aikana kirkon alakerrassa. Kirkkokahvit.
Raamattupiiri ti 26.1. klo 13 kirkko, takkatupa. Ota mukaan oma *Raamattusi.*
Miesten piiri ti 26.1. klo 18. kirkon kahvio, Hautalahti. Seur. kerta ti 23.2.
Rukouspiiri ke klo 18 kirkko, opintosali. Heikki Ilola. Heikki.Ilola@jkl.fi
Sanan ja Sävelen ilta ke 27.1. klo 18 kirkko. Timo ja Riitta Kuutti, (Hengen Uudistus kirkossamme työntekijät).
Kynttilänpäivän messu su 31.1. klo 10, Hautalahti, saarna Jarmo Karjalainen, teologian opiskelija Sinipetra Paatola, Petri Tiusanen. Uusien nimikolähettien lähtöjuhla.
Lähetyslounas, Jarmo ja Marja Karjalaisen lähtöjuhla su 31.1. n. klo 11.15 kirkko. Lähetyslounas, 10 e aikuiset, 5 e lapset, 25 e perhelippu (max.2 aik.). Karjalaiset lähtevät maaliskuussa Suomen Lähetysseuran lähettäminä Thaimaahan.
KohtaamisPaikan iltamessu su 31.1. klo 17 kirkko. Aleniukset, Mika Kilkki. Ylistystä, opetusta, rukousta, ehtoollinen, lastenohjelmat, tarjoilua.
Nuorten viikkomessu ke 3.2. klo 17.30 kirkko. Messun jälkeen Nuortenilta kirkon alakerrassa.
Perhemessu su 7.2. klo 10 kirkko, Ahonen, Hautalahti, Ruhanen, lapsi- ja perhetyöntekijät sekä lapsikuoro. Yhteisvastuukeräys alkaa.

Musiikkitapahtumat
Lapsikuoron harjoitukset to klo 16.15 kirkko. Kuoroon otetaan uusia laulajia! Lisätietoja tuovi.ruhanen@evl.fi 040 560 9931.
Palokan kirkkokuoron harjoitus to klo 17.30 kirkko. Tied. Liisa Partanen 050 358 1860.
Apua ja tukea tarvitseville
Aamupalapysäkki ke klo 9–11 kirkko.
Diakonian päivystys ke 9–11 ja to 12–14. Päivystys muina aikoina sopimuksen mukaan. Elina Romar 040 560 9910 ja Päivi Itkonen 040 709 0142.
Diakoniatoimistot sijaitsevat kirkon alakerrassa. Kotikäyntejä pyynnöstä.

Aamupalapysäkin kautta keskiviikkoon
Aamupalapysäkki on keskiviikkoisin 27.1.–25.5. klo 9–11 Palokan kirkon takkatuvassa. Aluksi hartaus. Vapaaehtoinen maksu. Tuloilla ostetaan seurraaville pysäkeille tarjottavaa. Jos ylimääräistä tuottoa kertyy, se tilitetään Palokan diakoniatyön avustusmäärärahoihin. Pysäkkiä ei ole 2.3., 16.3. ja 23.3. Tied. Elina Romar 040 560 9910.

Sururyhmä aikuisille alkaa Palokan kirkolla ke 30.3. Tiedustelut ja ilmoittautuminen pe 18.3. mennessä Päivi Itkonen 040 709 0142.

Lapsille ja perheille
Kirkon vauvapysäkki perheille, joihin on syntynyt ensimmäinen lapsi, ma klo 13 kirkko. Voitte tulla, kun teille sopii, ja jakaa kokemuksia toisten samassa elämäntilanteessa olevien kanssa. Kahvia, mehua ja pientä välipalaa. Ota lapselle mukaan omat eväät.
Kirkon taaperopysäkki n. alle 2-vuotiaille ja heidän omille aikuisilleen, ti klo 9.30 kirkko. Voitte tulla silloin, kun teille itsellenne sopii ja jakaa kokemuksia toisten samassa elämäntilanteessa olevien kanssa. Kahvia, mehua ja pientä välipalaa. Voitte ottaa mukaan myös omia eväitä.
Kirkon perhepysäkki lapsille ja aikuisille to klo 9 kirkko. Iloisia kohtaamisia, puheen sorinaa, leikin lumoa, hiljentymisen hartautta, kahvin ja mehun tuoksua... Voitte ottaa mukaan omia eväitä, me tarjoamme kahvia, mehua ja pientä syötävää.
Mannilan perhepysäkki lapsille ja aikuisille to klo 9.30 Mannilan Lyhty, Mankolantie 3. Iloisia kohtaamisia, puheen sorinaa, leikin lumoa, hiljentymisen hartautta, kahvin ja mehun tuoksua... Voitte ottaa mukaan omia eväitä, me tarjoamme kahvia, mehua ja pientä syötävää.

Tukea arkeen Palokan perheille
Oletko väsynyt? Tarvitsetko tilapäistä apua omien asioittesi tai lasten hoitoon? Painaako jokin mieltäsi? Haluatko jutella? Varhaiskasvatus ja perhetyö tarjoaa konkreettista apua perheille. Tulemme tarvittaessa kotiin. Lisätietoja Sari Eräjärvi 040 500 7820, Sirpa Talvitie 040 548 3216 ja Mira Maasola 050 408 8813.

Yhteisvastuutapahtuma su 7.2. klo 11.30 kirkko. Makkaraa, kahvia, laskiaispullia, askartelua, kasvomaalausta, ongintaa, poniratsastusta, rastipolku, poliisi tai paloauto vierailee. Tuotto yhteisvastuukeräykseen.
Muskarit keskiviikkoisin kirkko, Opintosali. Tied. Jenni Jurva 050 340 9898.
Lapsi- ja perhetyön tiedustelut: Lapsityönohjaaja marja-terttu.kivela@evl.fi 040 560 9908. Facebookissa: Palokan alueseurakunnan lapsi- ja perhetyö.

Kouluikäisten kerhot. Tarkemmat tiedot kerhoista: jyvaskylanseurakunta.fi/palokka-kouluikaiset. Kerhoihin on uusi ilmoittautuminen sähköisesti 24.1. mennessä. Kerho-

kausi alkaa viikolla 4. Kerhoja ei ole talvilomalla vko 9. Kerhokausi päättyy huhtikuun loppuun. Tied. Minna Junttila 040 773 9851.

Koululaisten talvileiri Mutasella
Leiri on tarkoitettu 3.–7. -luokkalaisille. Ilmoittautuminen 1.2.–21.2. osoitteessa www.jyvaskylanseurakunta.fi/palokka-kouluikaiset/leirit.

Tukea arkeen. Lisätietoja Sari Eräjärvi 040 500 7820, Sirpa Talvitie 040 548 3216 ja Mira Maasola 050 408 8813.

Nuorille ja aikuisille
Jatkoisoskoulutus ke 27.1. klo 17 kirkko.
Nuortenilta ke klo 18.30 kirkko, Harrastetila. Tule viettämään leppoisaa iltaa tavaten kavereita, pelaten biljardia, nauttien kaffesta ja hiljentyen lopuksi iltahartauteen.
Nuorten aikuisten sähly joka pe klo 19–20.30 Jokelan koulu, liikuntasali. Sählyvuoro yli 18-vuotiaille.
Yökahvila pe 5.2. klo 19–23 kirkon alakerta. Luvassa yhdessäoloa ja ohjelmaa. Ilta on päihteetön.
Lisätietoja nuoriso-, isos- ja rippikoulutyöstä. Paula Niemitalo 040 560 9909, Hanna-Maire Leppänen 044 720 3115 ja Niina Kari 040 831 0565, etunimi.sukunimi@evl.fi. Bongaa myös Facebookista yhteisö: "Palokan alueseurakunnan nuorisotyö".
Miesten piiri ti 26.1. klo 18, kahvio, Hautalahti. Seur. kerta ti 23.2.

Miesten piiri kutsuu keskustelemaan
Miesten piiri kokoontuu Palokan kirkolla aina kuukauden viimeisenä tiistaina klo 18. Mukaan voit tulla kun siltä tuntuu. Vapaamuotoista keskustelua johdattelee pastori Seppo Hautalahti. Ensimmäinen kerta on ti 26.1.

Lähimmäisen Kahvitupa to klo 12 kirkko, takkahuone. Ohjelmahetki 13.
Lähetyspysäkki ti 2.2. klo 10 kirkko, takkatupa. Kahvihetki lähetystyön ajankohtaisten kuulumisten äärellä.
Alfa-kurssi torstaisin 4.2.–14.4. klo 18–20 (ei kevätlomaviikolla 3.3. eikä kiirastorstaina 24.3.). klo 18 kirkko. Järj. KohtaamisPaikka ja Palokan alueseurakunnan aikuistyö. Tied. ja ilm. viimeistään 28.1. mennessä 040 513 5766 tai pekka.pirinen@kolumbus.fi. Tied.http://www.kohtaamispaikka.net

SÄYNÄTSALO

Kiitämme kaikkia diakoniatyön kautta joulukassin lahjoittaneita!

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 24.1. klo 10 kirkko, Jurva, Partanen. Kirkkokahvit srk-kodilla.
Kynttilänpäivän messu su 31.1. klo 10 kirkko. NMKY:n kirkkopyhä. Väätäinen, Harri Romar (saarna), Tahkola. Kirkkokahvit.

Harri Romar kynttilänpäivänä Säynätsalossa
Säynätsalon kynttilänpäivän messussa 31.11. klo 10 vietetään NMKY:n kirkkopyhää. Messussa saarnaa Laukaan kirkkoherra Harri Romar. Kirkkokahvit seurakuntakodilla.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakoniapäivystys ti ja to klo 9–11 seurakuntakoti, Saarnatie. Ajanvarauksella paula.kiviranta@evl.fi 050 598 0951.

Lapsille ja perheille
Näkkärikerho ke klo 12.30 Seurakuntakoti. Koululaisten iltapäiväryhmä 1.–3. luokkal. Ilmoittautuminen ja tiedustelut 050 917 2802.

Perhekerho to klo 9.30 srk-koti.
Perhekerhon kirkkohetki to 28.1. klo 9.30 kirkko.
Pyhäkoulu to 28.1. klo 17.30 seurakuntakoti. Lasten oma hetki *Raamatun* sanoman äärellä, yhdessä puuhailua. Tied. 050 340 0639.

Nuorille ja aikuisille
Nuortenilta ke 3.2. klo 19–21 srk-koti.
Naisten solu ti 26.1. klo 18 seurakuntakoti. Kaarina Salminen. Parill. viikot.
Olohuone ke 27.1. klo 13 seurakuntakoti. Nimikkolähetti Eila Murphy.
Neulaset-kuoron harjoitus ke klo 18 seurakuntakoti. Tied. 040 684 2050.
Miestenpiiri su 31.1. klo 18 seurakuntakoti. Teetarjoilua. Parill. viikot.
Olohuone ke 3.2. klo 13 seurakuntakoti. Mukana Esa-pappi.

TIKKAKOSKI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Perjantailounas pe 22.1. klo 11–13 kirkko. Hinta 5 €/hlö.
Sanajumalanpalvelus su 24.1. klo 10, Ulla Palola, Piilonen.
Kinkerit ke 27.1. klo 18 Heinälöillä, Pajakuja 19, Puuppola.
Kynttilä/iltamessu su 31.1. klo 18 kirkko, Vallipuro, Palola, Ruhanen.
Kinkerit ke 3.2. klo 18 Kuikan kylätalolla.
Laskiaissunnuntain perhekirkko su 7.2. klo 11, Vallipuro, Piilonen. Yhteisvastuutapahtuma ja info.
Sanan ja rukouksen ilta su 7.2. klo 18 kirkko.

Musiikkitapahtumat
Lapsikuoro Luonerjärven koululla ke 3.2. klo 13.
Nuortenkuoro to 4.2. klo 15–16 kirkko.
Lapsikuoro kirkolla to 4.2. klo 17–18.
Candela-kuoro to 4.2. klo 18 kirkko.

Apua ja tukea tarvitseville
Yhteydenotot/ajanvaraus diakoniatyöntekijälle. marja-liisa.jaakonaho@evl.fi 040 5609916.
Torstaiaamun hartaus ja aamukahvi to klo 10 kirkko, vapaaehtoinen maksu nimikkolähetykselle. Ruokajakelu 4.2. klo 10.30 aamupalan yhteydessä.
MieliMaasta vertaisryhmä ti 2.2. klo 18 pappila. Ryhmä masentuneille ja heidän omaisilleen. Paula Rinne 0408244561, paurinne77@gmail.com.

Lapsille ja perheille
Perhekerhot. Kerhot ovat avoimia kaikille vanhemmille, isovanhemmille ja hoitajille yhdessä lasten kanssa. Ohjelmassa pientä yhteistä puuhastelua, hartaushetki ja kahvit. Omia eväitä voi ottaa mukaan.
Perhekerho Puuppolassa ti klo 9.30–11.30 Takalantie 2.
Perhekerhot kirkolla ti klo 9.30–11.30 ja to klo 9.30–11.30.
Vauva- ja taaperokerho to klo 9.30 Puuppolan kerhotila, Takalantie 2. Vertaistukiryhmä vanhemmille ja hoitajille, joilla on 0–2-vuotias lapsi hoidettavana. Kahvit ja pientä ohjelmaa.
Puuppolan pyhäkoulu ma 25.1. klo 18–19 Puuppolan kerhotila, Takalantie 2. Tule tutustumaan *Raamatun* maailmaan, tule ihastumaan ja ihmettelemään!
Perhemuskari ke klo 9.45. ja klo 10.30, kirkko. Lisätiedot 050 571 5155.
Kouluikäisten kerhot. Syksyllä alkaneet kerhot jatkavat keväällä. Vapaita kerhopaikkoja voi tiedustella Outi Pirttimäeltä 040 560 9915.

Talvileirille Sarpattiin, 1–4-luokkalaiset!
Tikkakosken talvileiri pienimmille koululaisille on Sarpatin leirikeskuksessa 29.2.–2.3. Ilmoittautumiset 1.–14.2. www. jyvaskylanseurakunta.fi/tapahtumat. Tiedustelut 040 560 9915.

Hengari 5.–6.-luokkalaisille ke klo 14–17 kirkon nuorisotila. Tule oleilemaan, pelailemaan tai tekemään läksyjä. Pöytäjalkapallo, xbox ja lautapelejä.

Talvileiri Sarpatissa 1.–4.-luokkalaisille.

Nuorille ja aikuisille
Isoskoulutus ke klo 18 kirkon nuorisotila.
Nuortenilta to klo 18–20 kirkon nuorisotila.
Työtupa ti klo 12 kirkko. Käsitöitä ja leivontaa diakonian ja lähetyksen hyväksi.
Miestenpiiri ti klo 13 pappila. Keskustelua maan ja taivaan väliltä miesten kesken. Päiväkahvit työtuvalla klo 14.
Päiväpiiri ke 27.1. klo 13 pappila. Keskustelua ja hartaus vaihtelevien teemojen äärellä. Päiväkahvit.
Lukupiiri ke 3.2. klo 13 pappila. Luetaan ja keskustellaan yhdessä valituista kirjoista.
Naisten ilta pappilassa pe 5.2. klo 18. Iltatee.
Yhteisvastuutapahtuma ja -info su 7.2. jumalanpalveluksen jälkeen.

VAAJAKOSKI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 24.1. klo 10 kirkko, Koli, Salmela, Nieminen.
Oravasaaren srk-ilta Vuokko ja Matti Jurvasella ke 27.1. klo 18.30, Haukanmaanväylä 35 A.
Nuorten messu ke 27.1. klo 19 kirkko.
Miesten raamattupiiri to 28.1. klo 18.30 kirkko.
Messu su 31.1. klo 10 kirkko, Huttunen, Partanen, Liimatainen. Kirkkokuoro. Kanttori Liisa Partasen lähtöjuhla.
Luentosarja 2. Korinttilaiskirjeestä Vaajakosken kirkolla ti 2.2. klo 18.30 kirkko. *Aarre saviastioissa!* Kari Valkonen. Musiikki Saara Mörsky. Kahviklo 18. Viiden illan luentosarjan ensimmäinen ilta.
Tölskän srk-ilta Kerttu ja Heimo Savelalla ke 3.2. klo 18.30 Mutkatie 14.
Miesten päiväraamattupiiri to 4.2. klo 12 kirkko.

Apua ja tukea tarvitseville
Päivystykset Vaajakoskella ja Jyskässä ajanvarauksella diakoniatyöntekijöiden kautta. marja-leena.liimatainen@evl.fi , 040 560 9926 ja tero.reingoldt@evl.fi 040 560 9927.

Musiikkitilaisuudet
Kirkkokuoron harjoitukset to klo 18 kirkko. Tied. kanttori Ilpo Vuorenoja.
Gospelkuoro Ihanaiset ma 18.1. alkaen klo 17.30-19, Taulumäen kirkko. Työikäisten naisten kuoro. Ohjelmisto lähinnä englanninkielistä.
Gsus-lauluryhmä ke 20.1. alkaen klo 16.30-18, kirkko. Nuorten naisten lauluryhmä.
Majakka-kuoro ke 20.1. alkaen klo 18-20, kirkko. Suomenkielistä gospelmusiikkia työikäisille naisille ja miehille.
Uusia laulajia otetaan ryhmiin koelaulun kautta. Tied. kanttori Maria Salmela.

Lapsille ja perheille
Pyhäkoulu su klo 12. Tervetuloa 3 v täyttäneet lapset alttarin äärelle ja muihinkin mukaviin puuhiin. Mutkatie 14, Tölskä.
Jyskän perhepysäkki ti 26.1. Jyskän seurakuntakoti. Tervetuloa viettämään perheiden yhteistä aamupäivää. Aamupuuroa tarjolla klo 9 alkaen.
Perhekerho ti 26.1. klo 9 kirkko. Mukava yhteinen aamupäivä koko perheelle.
Pallerot-ekavauvaryhmä ti klo 13–14.30 kirkko. Ensimmäisen vauvan perheille.
Iltaperhekerho ti klo 17.30 kirkko. Koko perheen yhteinen hetki.
Jyskän aamupuuro ke 27.1. klo 8.30 Jyskän seurakuntakoti.

Pallerot ja MusaPampulat koolla Vaajakoskella
Pallerot-ekavauvaryhmä kokoontuu tiistaisin 13–14.30 Vaajakosken kirkolla. Kaunisharjun MusaPampulat on musiikkipainotteinen kohtauspaikka ja vertaisryhmä vauvoille ja vanhemmille. Se kokoontuu 27.1. klo 13 Kaunisharjun kerhotilalla.

MusaPampulat-vauvaryhmä ke 27.1. klo 13 Kaunisharjun kerhotila.
Kaunisharjun Perhepysäkki pe klo 9–11 Kaunisharjun kerhotila. Mukava aamupäivä lapsille ja aikuisille
Jyskän aamupuuro ke 3.2. klo 8.30 Jyskän seurakuntakoti.
Perheiden aamu to 4.2. klo 9 kirkko. Touhutaan päiväkerhotilassa, josta siirrytään kirkkohetkeen.
Lasten kirkkohetki to 4.2. klo 10.30 kirkko.

Nuorille ja aikuisille
Hengari, nuortenilta ke 27.1. ja 3.2. klo 18 kirkko, nuorisotilat.
Perjantaikahvila pe 29.1. klo 17 kirkko, nuorisotilat.
Isoskoulutus la 30.1. klo 10 kirkko.
Keskiviikkokerho ke 27.1. klo 13, kirkko.
Lähetyspiiri ti 2.2. klo 13 kirkko.
Keskiviikkokerho ke 3.2. klo 13 Jyskän seurakuntakoti. Keskustelua ajankohtaisista asioista kahvin kera sekä virsilaulua ja hartaus.

Yhteiset

Aseman Pysäkki
Hannikaisenkatu 27–29. Avoinna maanantaisin ja torstaisin klo 11–15, puh. (aukioloaikoina) 0400 785 345 tai diakonian työalasihteeri Heini Lekander, heini.lekander@evl.fi.
Askartelua ma klo 11.30 kerran kuukaudessa, kuukauden 1. maanantai.
Tietovisa ma klo 13.30 joka viikko.
Rukouspiiri to klo 11 joka viikko.
Lenkkiryhmä to klo 12 joka viikko.
Papintunti to klo 14 joka viikko.

Kansainvälinen työ
Missiotiimi to 4.2. klo 18 Cygnaeuksenkatu 8, Kerhohuone. Teemana *Näe minut. Lähi-itä kaukana ja keskellämme*, Pipliaseuran vuositeemaan tutustumista.

KohtaamisPaikka
PizzaKirkko @ Ravintola Persia su 24.1. klo 17 sekä klo 18, Kauppakatu 6. Hyvä syy lähteä kaverin kanssa pizzalle! PizzaBuffet klo 17-19 / 6€. Ohjelmaa klo 17.15 ja 18.15.
KohtaamisPaikan iltamessu @ Palokan kirkko su 31.1. klo 17, Aleniukset, Mika Kilkki. Ylistystä, opetusta, rukousta, ehtoollinen, lastenohjelmat, tarjoilua.
ALFA – mahdollisuus miettiä elämän isoja kysymyksiä kristinuskon näkökulmasta. Tervetuloa löytöretkelle!
ALFA maanantaisin 8.2.–21.3. klo 18–20 Vanhassa Pappilassa, Vapaudenkatu 26. Tied. ja ilm. tiina.kilkki@kohtaamispaikka.net 044 524 3904.
ALFA torstaisin 4.2.–14.4. klo 18–20 Palokan kirkolla yhteistyössä Palokan alueseurakunnan kanssa. Tied. ja ilm. 28.1. mennessä pekka.pirinen@kolumbus.fi/040 513 5766.
Muut toimintatiedot mm. KohtaamisRyhmistä, Raamatunlukuohjelmasta kts www.kohtaamispaikka.net / Facebook KohtaamisPaikka Jyväskylä / instagram@kohtaamispaikka

Maahanmuuttajatyö
Cygnaeuksenkatu 8
Mirja Hytönen (Kutti), maahanmuuttajatyön diakoni, 050 549 7033, mirja.hytonen@)evl.fi, Irina Aranson, maahanmuuttajatyön avustaja, 041 705 2329, irina.aranson@evl.fi
Päivystys ti klo 9–11 ja ke klo 13.30–15.30, Cygnaeuksenkatu 8, to klo 14–15.30, Huhtasuon kirkko (Nevakatu 6).
Kuokkala:
Naisten Suomi-kerho ti 10-11.30 (Polttolinja 37)
Keskusta:
Naisten Suomi-kerho ke 10–11.30 (Kauppakatu 13).
Keltinmäki:
Paluumuuttajien kerho Keltinmäen kirkolla (Keltinmäentie 10) ti klo 10–12.
Kerhot Huhtasuon kirkolla (Nevakatu 6):
Naisten jumppa ti klo 12–13
Naisten Suomi-kerho ke klo 13–14.30.
Paluumuuttajien kerho to klo 10–12.
Futsal to klo 17–18 ja la klo 14–15.45.
Miesten lentopallokerho ja sauna to klo 19–21.
Koripallokerho la klo 12–13.45.

Naisten saunailta
Naisten saunaillat Vesalan leirikeskuksessa ti 26.1. klo 17.30 (joka toinen viikko). Lähtö Keskusseurakuntatalolta (Yliopistonkatu 12) klo 17. Kyytitiedustelut 050 444 0933.

Näkövammaiset, huonokuuloiset, omaishoitajat
Diakoniatyöntekijä Tuija Emaus-Etindelle, 050 549 7023. Päivystys ma ja ke klo 9–11, Cygnaeuksenkatu 8. Diakoniatyöntekijä virkavapaalla 14.2. saakka.
Omaishoitajien Oma hetki ke 10.2. klo 12–13.30 Vanhassa pappilassa, mukana diakonian työalasihteeri Heini Lekander.
Näkövammaisten ja huonokuuloisten kerho ke 17.2. klo 13–14.15 Aseman Pysäkillä. Kahvit klo 12.30.

Sana ja rukous
Luento 2. Korinttilaiskirjeestä Vaajakosken kirkolla ti 2.2. klo 18.30. *Aarre saviastioissa,* Kari Valkonen. Musiikki Saara Mörsky. Kahvitarjoilu klo 18 alkaen. Viisiosainen luentosarja.
Sanan ja rukouksen ilta su 7.2. klo 18 Tikkakosken kirkko.

Viittomakieliset
Kuurojendiakonissa Päivi Lehtinen, 050 549 7012, paivi.lehtinen@evl.fi, Cygnaeuksenkatu 8. Vastaanotto ti 9–12, ke 9–11 (puh. ja web.kamera-aika klo 11–12) ja to 15.30–16.30.
Viittomakielinen messu su 24.1. klo 15 Halssilan kirkossa.
Raamattupiiri to 28.1. klo 17.30, Cygnaeuksenkatu 8.

Sururyhmä lapsensa menettäneille

Sururyhmä lapsena tai nuorena kuolleiden vanhemmille alkaa tammikuussa. Ryhmä kokoontuu Perheneuvolan tiloissa maanantai-iltaisin yhteensä seitsemän kertaa, aloitus 25.1. Ilmoittautumiset ja lisätiedustelut sairaalapastori Asta Rusanen 050 413 9294.

Kristittyjen ykseyden ekumeeninen rukousviikko

Perjantai 22.1.
Aamurukoushetki klo 7 Vaajakosken baptistiseurakunnassa.
Vesper ja teeilta klo 19 Pyhän Olavin kirkossa.
Lauantai 23.1.
Jumalanpalvelus klo 11 Adventtikirkossa.
Sunnuntai 24.1.
Jumalanpalvelukset eri seurakunnissa.

Kristilliset järjestöt

Jyväskylän NNKY
Puistotori 4, Toiminnanohjaaja Tanja Nieminen 040 740 4472
jklnnky@elisanet.fi
www.ywca.fi > Paikallinen toiminta > Jyväskylän NNKY
www.facebook.com/jklnnky.
Avoin kohtaamispaikka aamiaisineen ti 26.1. klo 9–11, *Muistoissamme vanha Viipuri,* Mirja Knuuttila.
Lauluryhmä Jännät harjoittelee ke 27.1. klo 18.15.
Ännälän Äx-naiset ma 1.2. klo 17
Avoin kohtaamispaikka aamiaisineen ti 2.2. klo 9–11, *Soppaa, saippuaa ja sielunhoitoa* – Jyväskylän Pelastusarmeija, Juha ja Jaana Jokiniemi.
Kirjapiiri II ti 2.2. klo 18, *Jhumpa Lahiri: Tulvaniitty.*
Laku-ryhmä laulaa ja kuuntelee musiikkia pe 5.2. klo 13.
Kirjapiiri I ma 8.2. klo 13. *Panu Rajala: Intoilija.*
Muskariryhmät vauvoista taaperoihin keskiviikkoaamupäivisin 13.1. alkaen, 50 euroa lukukausi.

Jyväskylän Kristilliset Eläkeläiset
Tilaisuus 1.2. klo 13.30 Helluntaiseurakunnassa, Lyseonkatu 3. Puhe Kauko Vehniäinen. Lähteellä-kuoro. Rakkauden lahja. Lähetysmyynti ja kahvi klo 13.30–14.

Jyväskylän Rauhanyhdistys
www.jklry.net, 044 505 0653
Nuortenilta la 23.1. klo 19, ry; alustus.
Seurat su 24.1. klo 16, ry.
Seurat ke 27.1. klo 19, ry.
Opistomyyjäiset la 30.1. Klo 16 Lauluhetki; klo 16.15 Ruokailu; klo 17 Myynti; klo 19 Iltaohjelma; iltaharitaus.
Lasten seurat su 31.1. klo 16, ry; noin klo 17.30 Seurat, ry.
Seurat ke 3.2. klo 19, ry.
Nuorten perjantai pe 5.2. klo 19, ry.

Kansan Raamattuseura
Sanan Kulma, Seminaarinkatu 19
Avoin raamattupiiri Sanan Kulmalla joka toinen pe alkaen 22.1.
Päiväkahvit Sanan Kulmalla ti 2.2. klo 13.30. Kahvit alkaen klo 13. Kirjailija, terapeutti Saara Kinnunen Vaasasta: *Sukupolvisuhteiden ilot ja haasteet.*
SenioriFoorum Sepänkeskuksessa, Kyllikinkatu 1, ti 23.2. klo 15 (kahvit alkaen klo 14.30). *Kiitollinen seniori,* Arto Mikkola ja Markku Rantanen. Musiikki Haxu.

Keski-Suomen ev.lut. Kansanlähetys
Lähetyskoti, Kauppakatu 13
p. (014) 620 801, ksuomi@sekl.fi, http://keski-suomi.sekl.fi
Toimisto avoinna ti ja to klo 10–14.
LÄHETYSKOTI:
Aamurukouspiiri pe klo 8–9.
Pointti-nuortenilta la klo 18–21.
Kolme Kohtaamista nuorille aikuisille ja opiskelijoille ma klo 18.30.
Naisten ystäväpiiri ti klo 11. Jutustelua, yhdessäoloa ja rukousta kahvikupin äärellä.
Rukouspiiri maahanmuuttajien puolesta ke klo 15.
Tyttöjen Donkki-ilta 3.–8.-luokkalaisille tytöille pe 22.1. klo 18.
Keskustan Raamattupiiri ti 26.1. klo 18.
Sanan Keidas su 31.1. klo 18. *Kirkkaudesta kirkkauteen,* Juho Hintikka. Sanaa, juttuseuraa ja kahvia.
Naisten raamattupiiri ti 2.2. klo 13.
MUUALLA JYVÄSKYLÄSSÄ:
Isä-lapsi-sähly la 23.1. klo 10–12 Huhtasuon kirkolla, Nevakatu 6.
Retriitti 23.1. klo 9–15 Vesalan leirikeskuksessa. Suunnittelemme Kansanlähertyksen toimintaa. Tilaisuudessa on ruokailu.
Leipäsunnuntai su 24.1. klo 17 (Huom! aika) Halssilan seurakuntakeskuksessa, Kärpänkuja 5. *Minä uskon,* Heimo Kajasviita. Musiikki Lasse Pynnönen. Lapsille oma opetus.
Vaajakosken naistenpiiri ma 25.1. klo 18–20, Lintulenkintie 3.
Vaajakosken miestenpiiri to 28.1. klo 18.30 Vaajakosken kirkolla, Kirkkotie 11.
3:16-ilta 4.–8.-luokkalaisille pe 29.1. klo 18–20.30 Myrskylyhdyn päiväkodissa, Antinmutka 18, Kinkomaa. Tied. Inkeri Lemetyinen, 050 309 7212.
Perhepyhäkoulu Pikkuleipä ja Donkkis-kerho su 31.1. klo 11 Päiväkoti Aarresaaressa Toritie 22, Kuokkala. Vanhemmilla raamattuhetki.

Lähetysyhdistys Kylväjä
Raamattu- ja lähetysilta ke 27.1. klo 18.30 kirkko. *Japani–vastakohtien maa*; Johanna ja Juri Perendi, Tervonen.
Viron piiri, 4.2. klo 17 JNNKY.n tilat, Johanna Perendi, V. Pasanen.

SLEY
Lutherin kirkolla, Kansakoulukatu 5:
Messu su kello 12. Su 24.1. Ari Norro; 31.1. Petri Harju. Messun jälkeen Sleyn Jyväskylän osaston vuosikokous.
Evankelisten opiskelijoiden ilta ke klo 18.30. Ke 27.1. *Sakramentit* osa 1 – *ehtoollinen*, Juho Sorri; 3.2. Viikkomessu, Raimo Lähteenmaa.
Hamona-kuoro 25.1. klo 18.30. Uudet laulajat tervetulleita!

Suomen Raamattuopisto
Toivon torstai 28.1. klo 18.30 Neulaskodilla, Pihkatie 4. *Älkää olko mistään huolissanne,* Esa Jurva, Elina Fuchs.
Elämän puolella -illat kerran kuussa keskiviikkoisin klo 18.30 Nikolainsalissa, Asemakatu 6:
3.2. *Elämän ja kuoleman kysymys,* Ville Auvinen, Laukaan seurakunnan kamarikuoro joht. Jouni Vaaja.
2.3. *Elämä kantaa,* Eero Junkkaala, Ilpo Vuorenoja.
6.4. *Kun elämä käy raskaaksi,* Timo Junkkaala, lauluyhtye Lux Auribus, joht. Kimmo Tuuri.
4.5. *Suorituskielto*, Lasse Pesu, Tulus, joht. Esa Jaakkola.
Illoissa mukana mm. Mauri Tervonen ja Aino Viitanen. Vapaaehtoinen iltapuffetti 8 €. Järj. Jyväskylän srk, Suomen Raamattuopisto, Agricola opintokeskus.

Henki & elämä

Seuraava lehti ilmestyy 5.2.
Materiaali 26.1. mennessä

6. vsk. ISSN 1798-1255
Kustantaja Jyväskylän seurakunta
Julkaisija Jyväskylän seurakunta
Paino Suomalainen lehtipaino Oy
Painosmäärä 60 000 kpl
Jakelu Posti Oyj
Jakeluhuomautukset
Postin asiakaspalvelu, puh. 0200 71 000, www.posti.fi/palaute
Päätoimittaja Marjo Rönnkvist 040 535 1064
Toimitus
Kaarina Heiskanen 050 380 0612
Heikki Impiö 050 303 3180
Petri Kananen 050 360 3459
Sirpa Koivisto 040 703 0350

Sähköposti
jklsrk.viestinta@evl.fi tai etunimi.sukunimi@evl.fi
Faksi 014 636 785
Osoite Tellervonkatu 5, PL 103, 40101 JYVÄSKYLÄ
Ilmoitusmyynti: Terhi Takkinen 040 535 0047
jklsrk.ilmoitukset@evl.fi
Ilmoitushinnat 1,60 e/pmm

PALVELEVA PUHELIN
01019 0071
evl.fi/palvelevanetti

Palveleva puhelin

Keskusteluapua nimettömänä ja luottamuksellisesti.
Päivystys numerosta 01019 0071
su–to klo 18–01 ja pe–la klo 18–03.

yle

Ole kuulolla!

Seurakunnan radio-ohjelmat
Radio Yle Jyväskylä
99,3 MHz tiistaisin ja torstaisin noin klo 13.15

Henki & elämä

haloo?

Jyväskylän seurakunnan yhteystietoja

Postiosoite: PL 103 40101 Jyväskylä
Vahtimestarit 050 523 4131

Kattavat yhteystiedot verkkosivuilla:
www.jyvaskylanseurakunta.fi
Sähköposti: etunimi.sukunimi@evl.fi
ellei toisin mainita

KIRKKOHERRANVIRASTO
Tellervonkatu 5
Kirkkoherranvirasto 050 363 2300
Hautauspalvelut 040 162 3982
Neuvonta 014 636 611
Päivystävä pappi 040 535 2328
Kirkkoherra Viitala Arto 0400 540 490

Aseman Pysäkki
Tied. ma ja to klo 11–15 Lekander Heini 0400 785 345 tai heini.lekander@evl.fi

Diakonia ja yhteiskunnallinen työ
Lekander Heini, työalasihteeri
050 521 5416

Hallintopalvelu
Lajunen Anu, hallintojohtaja
050 340 9888

Hautaus- ja puistopalvelu
Pekuri Antti, hautaustoimen päällikkö
0500 426 420
Kivi Olavi, ylipuutarhuri 050 365 0960
Saarinen Virpi, toimistosihteeri
040 535 2167

Kiinteistöpalvelu
Toivakka Veikko, kiinteistöpäällikkö
0400 635 001
Hiljansuo Kata, toimistosihteeri
050 382 4424

Lapsi- ja perhetyö
Parkkali Ritva, työalasihteeri
050 549 7013

Leirikeskusten varaukset
040 535 1657
Kirjavainen Pekka, leirikeskusten isäntä
050 521 5407

Lähetys ja kansainvälinen vastuu
Vähäjylkkä Harri, seurakuntapastori
0400 748 671
Klemettinen Ulla, työalasihteeri
050 3409 889
Hytönen Mirja "Kutti",
maahanmuuttajatyö
050 549 7033

Nuorisotyö
Grönholm Petri, työalasihteeri vs.
050 521 5401
Mäki-Latvala Anu, nuorisomuusikko vs.
050 549 7048
Maasola Jussi, erityisnuorisotyönohjaaja
040 509 8060
Göös Ilkka erityisnuorisotyönohjaaja
040 527 5382
Ketola Henrik, vammaisnuorisotyö
050 549 7029
Bom Pasi, partio/Lehtisaari
050 5497 011

Opiskelijatyö
Nieminen Kimmo, yliopiston oppilaitospappi 050 594 8167
Tikkanen Johanna, ammattiopiston ja ammattikorkeakoulun oppilaitospappi
050 521 5418

Perheasiainneuvottelukeskus (PAK)
Vapaudenkatu 38 B, 2. krs
Aikavaraukset (014) 334 7800
Salo Sirpa, johtaja 040 182 5770

Rippikoulutyö
Puupponen Johanna, seurakuntapastori
040 560 9934

Sairaalapastorit
Lepoaho Heikki, johtava sairaalapastori
040 737 7963

Taloushallintopalvelu
Laitinen Markku, talouspäällikkö
040 545 8750

Taulumäen kirkko
Lohikoskentie 2, 0400 308 120
Palola Tuomas, seurakuntapastori
050 549 7022
Hassinen Jukka, kanttori 050 523 4136

Viestintä
Rönnkvist Marjo, viestintäpäällikkö
040 535 1064

Yhteinen seurakuntapalvelu:
Helin Jukka, johtaja 050 518 5445

ALUESEURAKUNNAT:
HUHTASUO
Huhtasuon kirkko, Nevakatu 6,
050 549 7041
Aluekappalainen, Tervonen Mauri
050 549 7031
Aluesihteeri, Koho Ulla 050 340 0684
Diakonia, Vepsäläinen Elina
050 549 7005
Lapsityönohjaaja, Kettunen Anne
050 340 0638
Halssilan seurakuntakeskus, Kärpänkuja 5,
050 549 7040
Kappalainen vs. Kärkkäinen Päivi
050 523 4149
Diakonia, Halonen Juha 050 549 7024

KELTINMÄKI
Keltinmäen kirkko, Keltinmäentie 10,
050 549 7037
Aluekappalainen, Pitkänen Eivor
050 590 0265
Aluesihteeri, Lehto Aira 050 340 9899
Diakonia
Leppäpuisto Suvi 050 549 7008
Rantanen Jukka 050 549 7032
Laitinen Ainoleena 050 549 7026
Lapsityönohjaaja, Yli-Suvanto Kirsti
050 340 0639
Kortepohjan seurakuntakeskus,
Isännäntie 4, 050 549 7038

KESKUSTA
Kaupunginkirkko 050 549 7043
Aluekappalainen, Wuolio Seppo
050 521 5415
Aluesihteeri, Tuomi Kaisa
040 535 0492
Diakonia
Pietiläinen Lea 050 549 7027
Lintulahti Elina 050 549 7006
Eevi-Riitta Kukkonen 050 340 0665
Lapsityönohjaaja Kontinen Johanna
050 340 9895
Lahjaharjun kappeli,
Ukonniementie 2, 050 549 7039
Kappalainen, Pirtala Tuija 050 521 5408
Diakonia, Pelkonen Auni 050 549 7001

KORPILAHTI
Korpilahden kirkko ja seurakuntatalo
Kirkonmäentie 1–3, 050 557 9008
Palvelupiste 050 557 9012
Hautausasiat, 040 162 3982
Aluekappalainen Haapakangas Marjut
050 557 9001
Diakonia, Lepoaho Kirsi
050 557 9003
Lapsityönohjaaja
Yli-Suvanto Kirsti 050 340 0639
Aluesihteeri Kaunisto Virpi
050 557 9012

KUOKKALA
Kuokkalan kirkko, Syöttäjänkatu 4,
050 549 7045
Aluekappalainen, Bucht Riku 050 407 0115
Aluesihteeri, Saarikko Satu 050 408 8816
Diakonia
Heikkilä Päivi 050 549 7034
Ronkainen Marjo vs. 050 549 7007
Lapsityönohjaaja, Korhonen Tiina
050 340 9887

PALOKKA
Palokan kirkko, Rovastintie 8,
040 560 9911
Aluekappalainen, Hautalahti Seppo vs.
040 560 9906
Aluesihteeri, Laakso Tuija/ Härköjärvi Esa
050 302 8300,
Diakonia
Romar Elina 040 560 9910
Itkonen Päivi 040 709 0142
Lapsityönohjaaja, Kivelä Marja-Terttu
040 560 9908

SÄYNÄTSALO
Säynätsalon kirkko, Saarnatie 1
050 340 9896
Säynätsalon pappila, Pappilantie 6
Aluekappalainen, Osmo Väätäinen
0500 545 611
Aluesihteeri, Lehto Aira 050 340 9899
Diakonia, Kiviranta Paula 050 598 0951
Lapsityönohjaaja Yli-Suvanto Kirsti
050 340 0639
Neulaskoti, Pihkatie 4, Keljonkangas
050 549 7046
Seurakuntapastori vs. Jurva Esa
050 400 0014
Diakonia, Fuchs Elina 050 549 7015

TIKKAKOSKI
Tikkakosken kirkko, Kirkkokatu 18
040 560 9917
Aluekappalainen, Vallipuro Risto
040 545 8720
Aluesihteeri, Laakso Tuija/Härköjärvi Esa
050 302 8300.
Diakonia, Jaakonaho Marja-Liisa
040 560 9916
Lapsityönohjaaja, Simpanen Eija
040 560 9914

VAAJAKOSKI
Vaajakosken kirkko , Kirkkotie 11,
040 560 9928
Aluekappalainen, Huttunen Hannu
050 521 5405
hannu.s.huttunen@evl.fi
Aluesihteeri, Syrjälä Leena 050 551 0440
Diakonia, Liimatainen Marja-Leena
040 560 9926
Lapsityönohjaaja vs. Palander Tarja
040 574 1706
Jyskän seurakuntakoti,
Asmalammentie 4, 040 560 9928
Kappalainen, Kauppinen Arto
040 560 9920
Diakonia Reingoldt Tero 040 560 9927

Lasse Halme on perehtynyt Juicen eli Juhani Leskisen laululteksteihin kahdessa aallossa: ensin lisensiaattityön verran, nyt *Ollaan ihmisiksi* -kirjassa. Juicen laulut soivat nykyään jopa kirkossa.

Ei yhtä ylitse muiden

KAARINA HEISKANEN teksti

Juicen tekstien hengellisyydestä kirjan kirjoittanut **Lasse Halme** ei halua laittaa tekstejä hengellisyyden mukaiseen paremmuusjärjestykseen. Ja mitä hengellisyys on?

– Kun Juice puhui rakkaudesta, parisuhteesta, seksuaalisuudesta, siihen tuli mukaan hengellinen ulottuvuus. Esimerkiksi *Pyhä toimitus* kuvaa kauniisti sukupuoliyhteyttä.

Syvänmeren sukeltaja -kappaleessa hukkunut löytää uuden maailman, jossa häntä odottaa *koskematon lämmin iäisyys*.

– Se on selkeä paratiisikuvaus, samoin kuin laulussa *Tanssimaa*.

– *Hautakummulla kasvaa kukat, on vielä jotain, josta vasta joskus kuulet.*

Musta aurinko nousee on Spotifyn kuunnelluimpia Juicen lauluja. Sen kuvasto on ihan apokalyptinen, maailmanloppua kuvaava.

Tekstien syvempi ulottuvuus on kuulijan korvissa. Sitä se on savolaisten kanssa.

Hullu, juoppo, runoilija ja profeetta – Juice

Juicen laululteksteissä kuuluu usein se toinen J-mies. Jeesus on rakkauden ammattilainen, hän on systeemiä vastustava kapinallinen. Jos ja kun Juice rienasi, riena kohdistui ihmisten tekemiin jumalankuviin.

KAARINA HEISKANEN teksti
ALPO SYVÄNEN kuva

Juicen mukaan hyvä sanoitus käsittelee neljää teemaa: ihmistä, ihmistä ja toista ihmistä, ihmistä ja yhteiskuntaa ja lopulta ihmistä ja uskontoa. Juice levytti yli kolmesataa itse tekemäänsä laulutekstiä, joista parikymmentä on tuttua suurelle yleisölle.

– Juicen syvällisempi ajattelutapa löytyy tuntemattomammista kappaleista, arvioi **Lasse Halme**.

Seurakuntien lapsityön keskuksen pääsihteeri Lasse Halme perehtyi Juicen sanoituksiin jo silloin, kun Juice oli nuorisokulttuurin ajankohtaisnimi, reilut kaksikymmentä vuotta sitten. Tuolloin nuorisotyössä toiminut mies halusi selvittää, mistä rock-kulttuurissa on kyse. Nyt hän on tehnyt Juiden teksteistä kirjan *Ollaan ihmisiksi.*

Monissa teksteissään Juice ottaa elitististäkin etäisyyttä suuriin massoihin, kritisoi byrokratiaa ja kaikkia järjestelmiä.

– Juice kirjoitti, että ei ole yhteisiä asioita, on vain yksityisiä asioita. Yhteiskunnan pyrkimys hoitaa yhteisiä asioita oli jo lähtökohtaisesti väärä, Halme toteaa.

Sama individualismi läpäisee myös Juicen ajatukset uskosta ja uskonnoista.

– Teksteissä kuuluu hengen rajattoman vapauden korostus. Juicen ajattelussa jumalallinen voima on läsnä kaikkialla, eikä sitä voi määritellä, rajata eikä kontrolloida.

– *Jos henki on vahva, vähäkin työ riittää maailman luomiseen*, Halme siteeraa laulutekstiä.

Juicen lähtökohta oli se, miten hän itse näki ja koki asiat ja ilmiöt.

– Tekstit syntyivät ehkä liiankin itsekeskeisesti oman kokemuksen ympärillä pyörimisestä, Halme sanoo.

Juicen ajattelussa usko on hyvää ja arvostettavaa, uskonto jo vähän kyseenalaista, mutta kirkko on valtajärjestelmä, joka on tärkeä kirkolle itselleen.

Henki voittaa aineen –ajattelu näkyi myös siinä, että maestro suhtautui välinpitämättömästi käytännön asioiden järjestelyyn.

Jeesuksesta Juice kirjoittaa usein, milloin paljaammin, milloin kätketymmin. Ja aina myönteiseen sävyyn, samoin kuin **Martti Lutherista,** josta kertoo *Jenkka uskonpuhdamisesta*. Molemmat taistelevat suurta systeemiä vastaan.

– Juicelle he ovat kuin rockin kapinalliset, tai *Tuntemattoman sotilaan* Antti Rokka. *Mitä hallinnut ei Rooman sotilas, sitä ristillä toteutti Messias,* Juice kirjoitti.

Joskus alkaa vaikuttaa siltä, että Jeesus ja Juice menevät laululteksteissä lomittain ja sisäkkäin. Rakkauden ammattilainen – oliko se nyt Jeesus vaiko se vapaa taiteilija, joka toteuttaa sisäistä näkyään?

– Juicen ystävät kertovat joskus havainneensa messiaskompleksin oireita. Pyhimyskehä alkoi kiristää. Ehkä niin käy, jos joku oikeasti haluaa synnyttää tuoretta ja uutta, omasta sydämestä nousevaa.

Elämästä

YADissa tapaa hyviä tyyppejä

KAARINA HEISKANEN teksti ja kuva

Olen **Taneli Hytönen.** Tällä hetkellä työskentelen Perhehoitoliitossa, jossa tehtäviini kuuluu muun muassa valtakunnallisten nuortenleirien järjestäminen sijaisperheissä asuneille tai asuville nuorille. Normaalin leiriohjelman lisäksi leireillä tarjotaan nuorille myös vertaistukea.

Jokaisen nuoren tarina on erilainen, mutta kaikilla on kuitenkin jotain yhteistä. Perhehoitoliitto tarjoaa nuorille myös alueellista toimintaa, jonka järjestämiseen osallistun.

Lapsuuteni olen viettänyt Sumiaisissa. Se on pieni, sympaattinen ja sopivasti yhteisöllinen paikka jossa kaikki ihmiset ovat ainakin kasvoilta tuttuja.Peruskoulun jälkeen opiskelin Keski-Suomen opistolla Suolahdessa nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaajaksi. Opinnot kestivät kolme vuotta, ja viihdyin siellä tosi hyvin. Uravalintaan vaikuttivat sumiaisten nuorisotiloilla käynnit ja siellä nuorisotyöntekijänä ollut hyvä tyyppi.

Opistovuosina tutustuin myös YADin toimintaan, kun YAD-vapaaehtoiset vierailivat siellä kertomassa toiminnastaan. YAD tulee sanoista Youth Against Drugs – eli Nuoret huumeita vastaan. Liityin katutiimiin, jossa jaetaan YADin toiminnasta kertovia esitteitä ja tarroja omaan tahtiin milloin minnekkin. Feissaus ei ole ollut minun juttuni.

Suoritin sivarin YADissa. Kirjoitin blogia, postitin materiaaleja eri puolille Suomea ja järjestelin paikallisia kokoontumisia sekä sen vuoden festarikiertueen. YADissa olen tavannut hyviä tyyppejä, samanhenkistä porukkaa, joka on vaikuttanut ajatusmaailmaani.

Kesäisin osallistun YADin festaritoimintaan. Se on mukavaa, saa kyydit ja majoituksen kiinnostaville festareille. Tapaamme nuoria ja juttelemme heidän kanssaan.

Emme tyrkytä kenellekään mustavalkoista ideologiaa, vaan pidämme esillä päihteetöntä elämäntapaa – että festareilla voi olla kivaa selvin päin.

Teemme myös kouluvierailuja. Herättelemme ajatuksia ja tarjoamme kouluille materiaalia päihdekasvatukseen. Kannustamme nuoria tekemään itse omia valintojaan, emme voi päättää kenenkään toisen puolesta.

Taneli Hytönen

YADissa on hyvä porukka ja hyvä YAD-henki. Emme tyrkytä mustavalkoista ajattelua, vaan haluamme kannustaa nuoria omiin valintoihin.